

**PĀRSKATS
PAR
MADONAS NOVADA BIBLIOTĒKAS
DARBĪBU
2010. GADĀ**

Madona 2011

Saturs

1.	Reģiona un bibliotēku darba vispārīgs raksturojums.....	3
2.	Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika.....	4
3.	Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	8
3.1	Darbs abonementā.....	9
3.2	Darbs Jaunākās periodikas lasītavā, SIPP.....	17
3.3	Darbs ES informācijas un Uzzīņu lasītavās.....	18
4.	Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	24
5.	Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums.....	31
6.	Novadpētniecības darbs.....	32
7.	Projektizstrāde.....	34
8.	Metodiskais un konsultatīvais darbs.....	35
9.	Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	45
10.	Personāls.....	46
11.	Finansiālais nodrošinājums.....	48
12.	Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte.....	50

1. Reģiona un bibliotēkas darba vispārīgs raksturojums

Madonas novada bibliotēka ir Madonas novada pašvaldības izglītojoša, informatīva un kultūras iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā un veic pasaules kultūras mantojuma – iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu.

Bibliotēkas misija- *iekļauties tālākajā sabiedrības informatizācijas procesā, veicināt uz zināšanām balstītas sabiedrības attīstību, piedāvāt un nodrošināt to informāciju, ko vēlas saņemt lietotāji, nodrošināt tālākizglītības iespējas un kulturālu, saturīga laika pavadīšanu-* noteikta saskaņā ar starptautiskajiem publisko bibliotēku darbību reglamentējošiem dokumentiem.

Definēta un iestrādāta bibliotēkas Nolikumā bibliotēkas vīzija- *moderni aprīkota bibliotēka, kura var un spēj nodrošināt lietotāju informacionālās, tālākizglītības un saturīga laika pavadīšanas vajadzības.*

Bibliotēkas mērķis- *klientorientēta demokrātiska bibliotēka, kas nodrošina brīvu plašas informācijas pieejamību, sekmē mūžizglītības iespējas, sekmē kultūras mantojuma apzināšanu un popularizēšanu.*

• 2010. gads Madonas novada bibliotēkas vēsturē bija pirmais pilns gads Madonas novada pašvaldības domes pārziņā, līdz nesot organizatoriskas pārmaiņas:

1. Izveidota darba grupa ar mērķi “vērtēt katras novada bibliotēkas funkcijas, palīdzot rast atbildes uz daudziem citiem ar bibliotēku darbu saistītiem jautājumiem” 7 cilvēku sastāvā. (2010. gada 22. februāra Madonas novada pašvaldības domes Izglītības un kultūras komitejas sēdes protokola Nr. 4 izraksts).
2. 15% atalgojuma samazinājums, līdz ar to izmaiņas bibliotēkas amatu sarakstā, budžeta samazinājums
3. 2010. gada sākumā līdz ar iekļaušanos novada centralizētās grāmatvedības sistēmā (Madonas novada domes 2010. gada 25. februāra lēmums (Protokols Nr. 6, 35. punkts)) veikta Madonas novada bibliotēkas pārreģistrācija VID. Bibliotēka reģistrēta kā pašvaldības struktūrvienība ar reģistrācijas numuru 90009319132.

• Saistībā ar administratīvi teritoriālās reformas radītajām izmaiņām, aktualizējoties jautājumam par metodiski konsultatīvo funkciju veikšanu demontētā Madonas rajona robežās, kā to paredz Bibliotēku likums, veiktas sarunas ar jaunizveidoto novadu domju administrācijām un parakstīti līgumi ar Cesvaines, Lubānas un Varakļānu novadu pašvaldībām.

• 2010. gada 30. novembrī veikta Madonas bibliotēkas atkārtota akreditācija kā apliecinājums atbilstībai akreditācijas nosacījumiem, un atkārtoti piešķirts reģiona galvenās bibliotēkas statuss.

2010. gadā Madonas novada bibliotēkā reģistrēti 3020 lietotāji, t.sk., 970 bērni un jaunieši līdz 18 gadiem; 68818 apmeklējumi (salīdzinoši ar 2009. gadu par 8245 vairāk), tajā skaitā 18894 bērni un jaunieši līdz 18 gadiem. Dienas vidējais apmeklējums- 273. Apmeklējumu skaits uz vienu lasītāju 20. Salīdzinoši ar iepriekšējo gadu palielinājies virtuālo apmeklējumu – 12245 kopskaits par 5471 salīdzinoši ar iepriekšējo gadu.

Izsniegums 150821, salīdzinoši ar 2009. gadu samazinājies par 12151 vienībām. Izsniegumu skaits uz vienu lasītāju- 47. Krājuma apgrozība – 2,4. Dokumentu skaits uz vienu lasītāju – 20. Sniegtas 10386 uzziņas, konsultācijas un individuālas apmācības, par 1242 vairāk salīdzinoši ar 2009. gadu.

Madonas novada bibliotēkas darba prioritātes-

- Darbs ar klientiem Valsts vienotajā bibliotēku sistēmā;
- Pakalpojumu kvalitātes pilnveide;
- Elektronisko resursu pieejamības pilnveide.

2. Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika

Realizējot Madonas novada bibliotēkas komplektēšanas galveno uzdevumu – veidot kvalitatīvu informācijas resursu krājumu, atbilstošu krājuma komplektēšanas koncepcijai, reģiona tautsaimniecības un kultūras profilam, sociāli profesionālajam lasītāju sastāvam, 2010. gadā MNB krājums tika papildināts ar 4989 eksemplāriem jaunieguvumu:

3196 eks. (64,1%)	- grāmatas
1689 eks. (33,9%)	- žurnāli
85 eks. (1,7%)	- audiovizuālie dokumenti
18 eks.	- elektroniskie dokumenti
1 eks.	- kartogrāfiskais dokuments

Komplektēšanas avoti	Abonements (eks.)	Lasītava (eks.)	Bērnu lit. nod.(eks.)	AML (eks.)	Kopā (eks.)
Pašvaldības finans.	386	162	168		716
Dāvinājumi	569	541	1239	27	2376
VKKF mērķprogr.	72	26	20		118
Nozaudēto vietā	64				64
Ziedojami	21		5		26
Seriālizdevumi		1419	270		1689
Kopā	1112	2148	1702	27	4989

Saņemts: 3115 nosaukumu grāmatas, audiovizuālie materiāli, elektroniskie dokumenti un 146 nosaukumu žurnāli. Oriģinālvalodā ienācis par 1945 eks. mazāk, pārējās valodās par 1079 vienībām vairāk.

Madonas novada bibliotēkas iespieddarbu u.c. dokumentu krājuma attīstības dinamika

Krājuma apjoms	2008. gads			2009. gads			2010. gads			
	Ienācis	Izslēgts	Kopā	Ienācis	Izslēgts	Kopā	Ienācis	Izslēgts	Kopā	
Grāmatas	2891	4967	50569	4121	2362	52328	3196	1426	54098	+
Seriālizd.	1485		11383	1725	3845	9263	1689	2375	8577	-
Audioviz.		22		75		222	85		307	+

	95		147							
Elektr.d.	3		60	5		65	18	2	81	+
Attēlīdz.			1			1			1	
Kartogr.				1		1	1		2	
Kopā:	4474	4989	62160	5927	6207	61880	4989	3803	63066	

Jauniegūto izdevumu skaits salīdzinājumā ar 2009. gadu ir mazinājies par 938 fiziskajām vienībām: grāmatu saņemts par 925 un seriālizdevumu - par 36 eksemplāriem mazāk. Tas ir saistīts ar pašvaldības piešķirtā finansējuma grāmatām samazināšanos par 68,4%, kā arī iespieddarbu tirgus cenu kāpumu. Pirmajā pusgadā no pašvaldības netika iedalīti finansu līdzekļi grāmatu un citu izdevumu iegādei. Otrajā pusgadā grāmatu krājuma papildināšanai tika atvēlēti 4053.00 Ls. No novada pašvaldības izpratnes un atbalsta lielā mērā ir atkarīgas bibliotēkas iespējas regulāri papildināt krājumu ar jaunāko un aktuālāko literatūru.

Kopējais krājuma skaitliskais apjoms ir audzis par 1186 vienībām, 2011. gadā struktūrvienībām intensīvāk jāstrādā pie krājuma atkomplektēšanas. Nedaudz ir palielinājies elektronisko un audiovizuālo dokumentu skaits, attiecīgi – par 13 eks. un 10 eks. vairāk, no kuriem 84,7% dāvināti.

Jauniegūto informācijas vienību skaits uz katru no 3200 MNB lietotāju - 1,6.

MNB krājuma attiecība pret lietotāju kopskaitu – 19,7.

2010. gadā MNB bibliotēkas krājuma komisija piedalījās iespieddarbu un citu dokumentu krājuma attīstības koncepcijas izstrādē pieciem turpmākajiem gadiem, nosakot komplektēšanas mērķus, izvēles kritērijus, kārtību utt.

Komplektēšanas avoti

Rūpīgi atlasot un izvēloties jaunāko literatūru, iespieddarbu un citu dokumentu krājums tika papildināts ar izdevumiem, sadarbojoties ar dažādiem grāmatu tirdzniecības uzņēmumiem. Madonas grāmatnīcā „Saule” tika iepirkti 339 eks., no izplatītājfirmas „Virja” – 298 eksemplāri, no apgāda „Zvaigzne ABC” veikala – 48 eks., no vairumtirdzniecības bāzes „Latvijas Grāmata” – 22 eks. izdevumu.

Ar jaunāko izdevumu piedāvājumu Madonas novada bibliotēkas rīkotajos semināros piedalījās grāmatu apgāds „Jumava” un divreiz grāmatu izplatītājfirma „Virja”.

VKKF kultūras programmas „Jaunu grāmatu un citu izdevumu iegāde publiskajām bibliotēkām” 1. un 3. kārtā (2. kārtas iepirkums netika atbalstīts) 2010. gadā MNB guva 33 vienības jauniegūvumu par summu 216.06 Ls. Trešā kārtā krājumā ienāks 2011. gadā.

VKKF finansētās periodikas izdevumus 2010. gadā saņēma septiņas Madonas reģiona pašvaldību publiskās bibliotēkas.

No LNB Bibliotēku attīstības institūta MNB saņēma 188 izdevumus: grāmatas, seriālizdevumus, audiovizuālos dokumentus, dažādus informatīvus materiālus. 408 eks. dāvinājumu tika sadalīti pašvaldību publiskajām bibliotēkām.

Tika izmantota iespēja atlasīt izdevumus no LNB rezerves apmaiņas krājuma: grāmatas, turpinājumi izdevumus, žurnālus u.c. dokumentus. 47 eks. par summu 123.90 Ls tika iekļauti MNB krājumā. Daļu no tiem, abonements izmantoja krājuma fiziski nolietotu izdevumu nomainīšanai. Izdevumi tika piedāvāti arī citām pašvaldību publiskajām bibliotēkām.

Tautietis no Kanādas Gunārs Rozentāls bagātināja MNB iespieddarbu un citu dokumentu krājumu ar 1103 eksemplāriem izdevumu svešvalodās, pamatā angļu valodā. No tiem, Bērnu literatūras nodaļas krājumā ienāca 1049 eks. (uzziņu literatūra dažādās zinātņu nozarēs, daiļliteratūra bērniem), abonementā – 30 eks. un lasītavā – 24 eksemplāri grāmatu.

Latvijas Valsts arhīvs dāvināja reģiona pašvaldību publiskajām bibliotēkām grāmatas „Aizvestie.1941.gada 14.jūnijs” un „Aizvestie. 1949. gada 25. marts”.

No starptautiskā izdevēja New Era Publication – visām bibliotēkām 8 nosaukumu rakstnieka un humānista L.Rona Habarda izdevumi.

Septembrī LBAB dāvinājums (grāmatas un filmu kopijas) Madonas pašvaldību un skolu publiskajām bibliotēkām – 58 eks. par summu 387.72 Ls.

Oktobrī Latvijas Pašvaldību savienība un Swedbanka ar Lauku bibliotēku atbalsta biedrības palīdzību dāvināja Latvijas publiskajām un skolu bibliotēkām 80 eks. Māra Pūķa grāmatu „Pašu valdība” par summu 480.00 Ls.

Saņēmām dāvinājumus no ASV, Slovērijas un Somijas vēstniecībām, kā arī no privātpersonām, minot politiķi Visvaldi Lāci, dzejnieku Uldi Ausekli, lasītājus G. Andžāni, R.Veipu u.c.

Augstskolu mācību literatūras krājumu papildināja dāvinājums no Madonas Augstākās izglītības centra – 27 izdevumi par summu 115.70 Ls.

50.00 Ls septiņu grāmatu iegādei ziedoja bibliotēkas lasītājs H.Iesalnieks.

Pateicoties dziedināšanas ar grāmatu pasākuma „Biblioterapija” efektivitātei, ko augstu novērtēja Swedbank Madonas filiāles vadība, ziedojot 125.00 Ls, aprīlī un maijā Madonas novada bibliotēka iegādājās 19 eksemplārus grāmatu.

2010. gada 5. martā Madonas kultūras namā norisinājās 9. Grāmatu svētki, piedaloties 22 pašvaldību publiskajām bibliotēkām. Madonas novada bibliotēka ieguva dāvanu kartes 377.20 Ls vērtībā (iegādāti 109 eks. grāmatu) un dažādus dāvinājumus no pasākuma atbalstītājiem. KKN pēc pieprasījuma atprečoja dāvanu kartes Rīgas izdevniecībās un apgādos arī citām pašvaldību publiskajām bibliotēkām – Grāmatu svētku dalībniecēm.

MNB piedalījās VKKF atbalstītās Bērnu lasīšanas veicināšanas programmā „Bērnu žūrija”, bet, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, 2010. gadā pietrūka VKKF finansu piešķiruma programmas īstenošanai. Nepieciešamo grāmatu kolekciju bibliotēka pamatā nokomplektēja par pašvaldības budžeta līdzekļiem. Bērnu literatūras nodaļa ieguva 24 jaunu nosaukumu izdevumus.

Krājuma atkomplektēšana

Struktūrvienības	Pavisam	Grāmatas	Seriālizdevumi	Elektroniskie dokumenti
Abonements	939	939		
Lasītava	1710	168	1540	2
Bērnu lit. nodaļa	1154	319	835	
Kopā:	3803	1426	2375	2

Izvērtējot krājuma resursus un nodrošinot bibliotēkas lietotājiem pieejamā krājuma kvalitāti, divas reizes gadā MNB tika veikta norakstīšanai paredzēto iespieddarbu un citu dokumentu atlase atbilstoši šādiem kritērijiem : novecojuši pēc satura - 583 (15,3%) eks., nolietoti 704 (18,5%) eks., nozaudēti 98 (2,6%) eks.,

neatgūstamie bibliotēkas lietotāju vainas dēļ 43 (1,1%) eks., 62,5% žurnāli. Kopā norakstīts par 2404 fiziskajām vienībām mazāk kā 2009. gadā.

Orīginālvalodā izslēgts 66,1% , krievu valodā 32,8%, pārējās valodās 42 eks. izdevumu.

Darbs ar BIS ALISE un konsultatīvais darbs

Aizvadītajā gadā BIS ALISē Madonas novada bibliotēkas Komplektēšanas un katalogizācijas nodaļas 2 darbinieces 139 sūtījumos apstrādāja 3300 fiziskās vienības iespieddarbu un citu dokumentu par summu 8556.96 Ls – par 902 eks. mazāk kā 2009. gadā. No tiem – 1937 eks. (58,7%) oriģinālvalodā, 1363 eks. (41,3%)

svešvalodās (angļu valodā – 1156 eks., krievu valodā – 144 eks., pārējās valodās – 63 eks.).

E-kopkataloga kvalitātes uzlabošanai MNB KKN pārraudzīja iespieddarbu un citu dokumentu bibliogrāfiskos ierakstus – regulāri pārskatīja, laboja un papildināja, norādot bibliotekāriem uz pieļautajām kļūdām.

Veidojot krājuma e-kopkatalogu un realizējot protokola Z39.50 piedāvātās iespējas, tika izmantoti arī ar 2010. gadu pieejamie BIS ALISE bibliotēku Z39.50 serveri no Latgales Centrālās bibliotēkas un Bauskas Centrālās bibliotēkas. Savukārt, datu lejuplādei turpmāk nebūs pieejams Limbažu Galvenās bibliotēkas serveris.

No 1. janvāra Madonas novada bibliotēka uzsāka žurnālu reģistrēšanu, uzskaiti, izsniegšanu un saņemšanu datubāzē ALISE.

Aprīļa mēnesī BIS ALISē tika veikta lasītavas iespieddarbu un citu dokumentu krājuma inventarizācija testa vidē.

Sistēmas administratore gada laikā iesniedza 77 pieteikumus IT pakalpojumu uzņēmumam SIA „Tieto Latvia”, lai BIS ALISē risinātu un novērstu radušās problēmas. Pieteikumu skaits ir audzis, jo 2010. gadā darbam ar Madonas reģiona e-kopkatalogu pievienojās 7 izglītības iestāžu bibliotēkas: Varakļānu vidusskolas, Madonas pilsētas 1. vidusskolas, Madonas Valsts ģimnāzijas, Madonas 2. vidusskolas, Cesvaines internātpamatskolas, Lazdonas pamatskolas un Barkavas arodvidusskolas. Šīs bibliotēkas BIS ALISē veidoja jaunus sūtījumus un rekatalogizēja pamatfondus, mācību fondus, metodisko un palīglīdzekļu fondu krājumus.

Uz 2011. gada 1. janvāri Interneta lietotājiem pieejamais Madonas e-kopkatalogs, kurā no 1999. gada tiek iekļauta informācija par 35 reģiona publisko un 7 skolu bibliotēku krājumiem:

Ierakstu skaits datubāzē 55173

Monogrāfisko izdevumu eksemplāri 251144

2010. gada novembrī Madonas novada bibliotēka izveidoja jaunu bibliotēkas mājas lapu, kurā turpmāk tiks atspoguļoti arī ikmēneša iespieddarbu un citu dokumentu krājuma jaunieguvumi.

Atbilstoši kompetencei, pašvaldību publisko bibliotēku un skolu bibliotēku darbiniekiem KKN pēc vajadzības sniedza profesionālo palīdzību bibliotēku krājuma komplektēšanas, uzskaites, katalogizācijas, krājumu inventarizācijas u.c. jautājumos.

Komplektēšanas un katalogizācijas nodaļas vadītāja

D. Aleksandrova

3. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Bibliotēka apmeklētājiem atvērta 6 dienas nedēļā- no pirmdienas līdz piektdienai no 10.00-18.00, sestdien- 9.00-15.00, kopā 46 stundas bez pusdienu pārtraukuma.

2010. gadā Madonas novada bibliotēkas Lietošanas noteikumos 2 reizes veiktas izmaiņas, apstiprinātas ar 2010. gada 16. aprīļa Madonas novada pašvaldības domes lēmumu (Protokols Nr. 9, 10. punkts), kur veikti grozījumi telpu nomas maksai pielietojot PVN un 2010. g. 22. decembrī (Protokols Nr. 24; 14. punkts), PVN pielietojums noteikts bibliotēkas pakalpojumiem- kopēšanai, skenēšanai, laminēšanai no klienta materiāliem.

Rādītāji	2005. gads	2006. gads	2007. gads	2008. gads	2009. gads	2010. gads
Krājums (vien.sk.)	60264	60105	62675	62160	61880	63066
Reģistrētie lietotāji	2825	3070	2853	2787	3070	3020
<i>t.sk. līdz 18 gadiem</i>	1256	1410	1275	1104	1378	970
Apmeklējums	52887	55031	51029	52101	60573	68818
<i>t.sk. līdz 18 gadiem</i>	20634	19557	19415	17224	20535	12245
Izsniegums	156025	152970	151952	156360	162972	150821
<i>t.sk. līdz 18 gadiem</i>	46883	35791	37058	27568	40953	31753
Krājuma apgrozība	2,58	2,54	2,4	2,51	2,6	2,4
Pašvaldības finansējums (Ls)	66374	79731	110090	136130	118103	89748
t.sk. krājumam	6968	8633	13400	16405	15500	5669
Citi ienākumu avoti	10627	11896	9380	8354	4765	5106
Darbinieku skaits	17	17	17	18	17	15
t.sk. bibliotekārie	11	11	11	12	11	11

Pārskata periodā bibliotēkas snieguma rādītāju dinamika ir stabila ar tendenci palielināties. 2010. gadā tas bija izteikti jūtams gan pieaugot apmeklētāju skaitam, gan paplašinoties pieprasījumu saturiskajam diapazonam un sarežģītībai. Bibliotēka kļūst par komunālo maksājumu vietu, par transporta biļešu rezervācijas, pasūtīšanas un printēšanas vietu, par vietu, kur var uzturēties, mācīties, saņemt nepieciešamo informāciju un bez maksas piedalīties bibliotēkas rīkotajās aktivitātēs un pasākumos.

Samazinājies izsniegumu skaits. Lielā mērā tas skaidrojams ar situāciju, ka 2010. gada pirmajā pusgadā vispār netika piešķirts finansējums grāmatu un citu izdevumu iegādei, krājuma komplektēšanai.

Uz 2010. gada 1. janvāri, veicot apkalpoto iedzīvotāju procentuālo aprēķinu pēc teritoriālā principa, apkalpoto iedzīvotāju procents ir 34,6%.

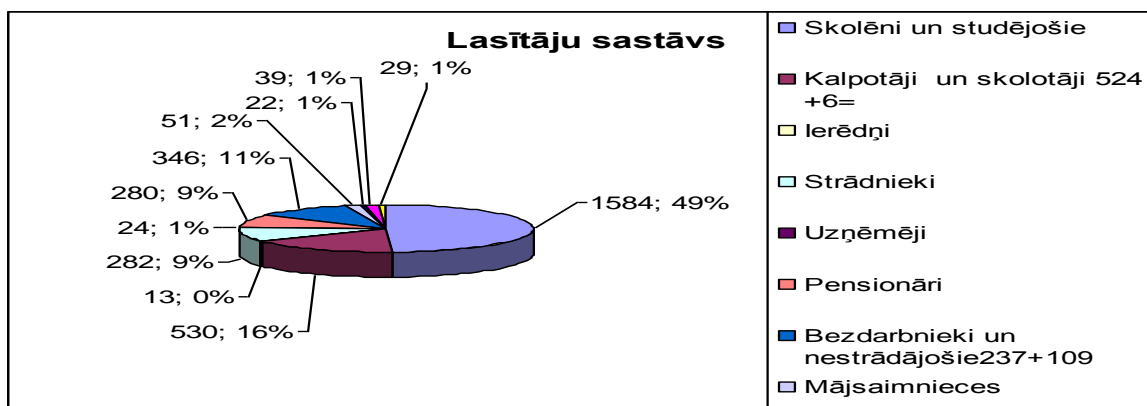
Lai racionāli izmantotu bibliotēkai piešķirtos finanšu resursus, veidotu aktīvu krājumu un atbilstīgus pakalpojumus veikta klientu sastāva kategoriju analīze.

Lasītāju sastāvs

Skolēni un studējošie	1584
Kalpotāji un skolotāji 524 +6=	530
Ierēdņi	13
Strādnieki	282
Uzņēmēji	22
Pensionāri	280
Bezdarbnieki un nestrādājošie 237+109=	446
Mājsaimnieces	51
Zemnieki	22
Cilv ar īpašām vajadzībām	39
Iestādes	29
KOPĀ	3070

Skolēni un studējošie	
1.-4.kl	291
5.-9.kl	469
10.-12.kl	390
Pirmsskola	81
Sudenti (augstskolu)	308
Vid.prof. māc iet	45
Kopā	1584

Darbs organizēts atbilstoši klientu pieprasījumam, ērtībām. Bibliotēka piedāvā abonementu, 3 lasītavas un Bērnu literatūras nodaļu.

Darbs abonementā

Atskatoties un analizējot 2010. gada darbu, secināms, ka tas ir bijis darbīgs, zināmā mērā izvērtēts piecu gadu darba posms – aizvadītā gada nogalē Madonas novada bibliotēkā notika akreditācija. Radoši strādāt, palīdzēt ikvienam bibliotēkas lietotājam, tāda ir bibliotēkas misija, mērķis mūsdienu sabiedrībā. Daudzus gadus sabiedrībā pieaugošā vajadzība pēc informācijas, izglītības liek neapstāties pie sasniegtā, bet mācīties pašam un palīdzēt bibliotēkas lietotājam. Mēs varam būt lepni, ka Madonas novada bibliotēka ir viena no vadošajām kultūras, izglītības, atpūtas vietām Madonas reģionā. Mūsu prioritātes ir līdzsvarota, ilgspejīga attīstība, dzīves kvalitātes uzlabošana, mazināt sociālo nevienlīdzību, krāt, glabāt garīgās vērtības. Un grāmata ir viena no šīm vērtībām. Prasme būt līdzsvarā starp tradicionālo un jauno, mācīties pašam un mācīt, palīdzēt orientēties bibliotēkas lietotājam piedāvājuma klāstā ir ikdienas darbs.

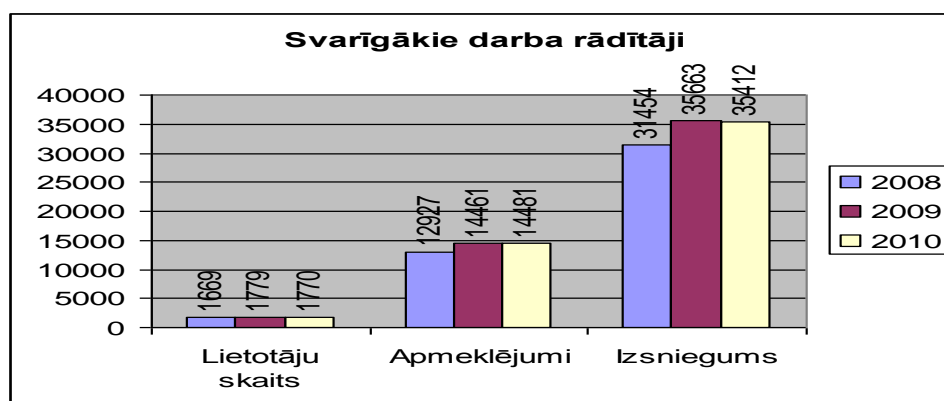
Lasītāju apkalpošana. Apmeklētāju loks abonementā ir dažāds. Skolēni, studenti, kuru interešu loku bieži nosaka mācību un studiju programma. Kāds meklē

informāciju, kā organizēt darbu un atpūtu. Citam nepieciešama literatūra darbam. Liela daļa apmeklētāju bibliotēku izmanto brīvā laika pavadīšanai un pašizglītībai.

Lasītājam abonementā ir patīkami uzturēties. Tas ir plašs, ērta pieeja plauktiem, iespēja iekļūt ar ratiņkrēslu, 6 vietas lasītājiem, 1 vieta pie elektroniskā kataloga, galds, pie kura var apsēsties un lasīt uz vietas, izskatīt, kura izvēlēta literatūra jāņem uz mājām, ir iespēja kopēt. Telpa ir silta, virsdrēbes piedāvājam atstāt uz drēbju pakaramā. Harmoniskā vidē labi jūtas gan apmeklētāji, gan personāls.

Abonementā piedāvājam:

- iespieddarbu pieejamību - nozaru literatūru, t.sk. AML, daiļliteratūru (krājums abonementā, palīgfondā, depoziārijā), iespieddarbu pasūtīšanu SBA
- CD, audio kasetes, e - bibliotēku
- grāmatu izsniegšanu, saņemšanu, nodošanas termiņa pagarināšanu, attālinātu lietotāju apkalpošanu, t. sk., pašvaldību bibliotēkām
- autorizētu bibliotēkas sistēmas lietošanu
- uzziņu sniegšanu – tradicionāli, elektroniski, telefoniski
- pieprasījumu meklēšanu elektroniskajās datu bāzēs - IS „Alise”, NB kopkatalogā un citās elektroniskajās datu bāzēs
- Madonas, Cēsaines, Ērgļu, Lubānas, Varakļānu novadu elektronisko kopkatalogu
- apmeklētāju konsultēšanu, apmācību tradicionālo un elektronisko informācijas resursu izmantošanā,
- konsultāciju sniegšanu pašvaldību un skolu bibliotekāriem
- izstādes – jaunieguvumu, tematiskas, aktuālas, novadniekiem
- automatizētu lietotāju reģistrāciju, lasītāja karti
- lasītāju vietas (4) pie galda lasīšanai, vieta (1) pie elektroniskā kataloga, vietas (2) pie apkalpošanas letes
- lasītāju apkalpošanu mājās, Madonas pansionātā
- lasītājiem ar kustību traucējumiem, vecuma nespēka dēļ palīdzam ar grāmatu izvēli, nepieciešamības gadījumā arī lasītavas krājuma izmantošanā, nonesot nepieciešamo uz pirmo stāvu
- grāmatu apskatus, pasākumus
- kopēšanas pakalpojumus
- pieņemam grāmatu dāvinājumus no iedzīvotājiem

No tabulā redzamā secināms, ka galvenie darba rādītāji ir stabili, ar tendenci nedaudz pieaugt. Abonementā lasīja 1770 lietotāji no 3200 Madonas novada bibliotēkas lietotājiem, kas ir 55,3 % no visiem bibliotēkas lietotājiem.

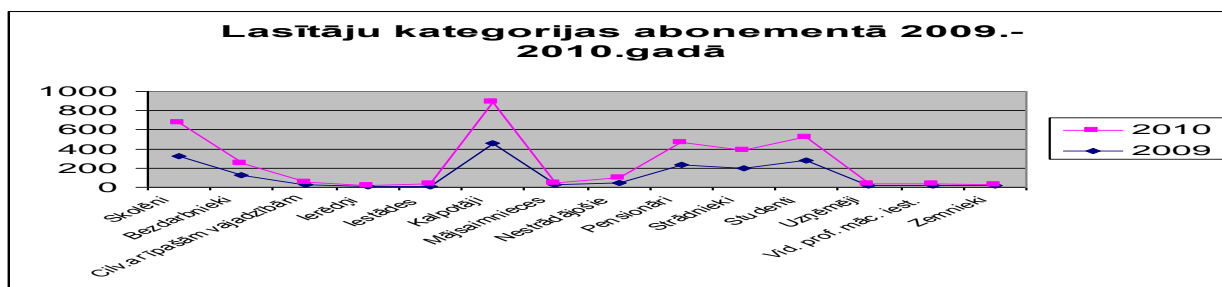
Abonementā strādā 2 darbinieki. Abonementa vadītāja plāno, organizē, analizē, atskaitās par darbu, veic pienākumu sadali, nodrošina darbu secību, darba grafiku, summārās uzskaites grāmatu ierakstu veikšanu, lasītāju apkalpošana pansionātā. Abonementa galvenā bibliotekāre strādā ar norakstīšanas partijām mašīnlasāmā režīmā, SBA darba veikšana un atskaite, lasītāju apkalpošana mājās.

Lietotāju apkalpošana, automatizēta lietotāju reģistrācija; grāmatu un citu resursu izsniegšana, saņemšana, nodošanas termiņa pagarināšana, rezervēšana, attālinātu lietotāju apkalpošana; grāmatu kopu sagatavošana un izsniegšana pašvaldību bibliotēkām; pieprasījumu meklēšana elektroniskajās datu bāzēs IS „Alise”, NB kopkatalogs u.c.; uzziņu, konsultāciju sniegšana tradicionālā, elektroniskā formā, telefoniski; lietotāju reģistrēšana e-bibliotēkā; lasītāja kartes izgatavošana; lietotāju konsultēšana, apmācība tradicionālo un elektronisko informācijas resursu izmantošanā; krājuma komplektēšana, pieprasīto grāmatu sarakstu veidošana, krājuma izvērtēšana, atlase un norakstīšana; depozitārija krājuma izvērtēšana un uzskaitē; izstāžu iekārtošana; grāmatu apskati; pasākumi; jaunu lasītāju piesaistīšana (uzrunāti lasītāju ģimenes locekļi); darbs ar parādniekiem (atgādinājumi telefoniski, rakstiski); sagatavo un vada apmācību pašvaldību bibliotekāriem savas kompetences ietvaros; iedzīvotāju grāmatu dāvinājumu saņemšana, izvērtēšana; iespieddarbu kārtošana plauktos abonementā, palīgfondā, depozitārijā; ikdienas un mēneša statistikas atskate; piedalīšanās bibliotēku tālākizglītības semināros; kopēšana darbi - veic abi abonementa darbinieki.

Turpinās sadarbība ar Madonas pansionātu. Regulāri tiek nestas grāmatas un žurnāli pansionāta iemītniekiem. Apkalpojot lasītājus pansionātā jau vairākus gadus, zinām lasītāju vēlmes. Pēdējā laikā lasītāju skaits pansionātā ir palicis mazāks. Vecuma dēļ ir ierobežotas kustības, redze, tāpēc arī lasītāju ir mazāk. Bet tie, kuri lasa, lasa daudz. Pieprasījumi ir dažādi – politika, vēsture, ģeogrāfija, sabiedriskās zinātnes, daiļliteratūra. Kāds iemītnieks, kuram ir pārvietošanās grūtības, grāmatas nelasa, bet viņš ir iemācījies datorprasmes un strādā virtuālajā vidē. Grāmatu piegādē palīdz arī pansionāta direktore. Adventa laikā aktīva bibliotēkas lasītāja Daina Gaile tikās ar pansionāta iemītniekiem, stāstīja par saviem vaļaspriekiem, dziedāja un skaitīja dzejoļus no galvas, dāvināja pašdarinātus rūķus, eņģeļus, apsveikuma kartiņas. Apmeklētāji bija dziļi aizkustināti un gaidīs Dainu ciemos atkal.

Apkalpojam lasītājus mājās, saskaņojam literatūras izvēli, vēlamāko piegādes laiku. Ja mūsu lasītājam šāds pakalpojums ir nepieciešams, mēs to ar prieku arī daram. Visa bibliotēkas darbība balstās uz vēlēšanos palīdzēt. Nekad bibliotēkas darbinieki nav tikai gaidījuši, kad lietotājs nāks uz bibliotēku, darbinieki paši dodas pie saviem lasītājiem. Aizvadītajā gadā mājās apkalpojām 4 lasītājus. Lietotāji ir iepazinušies un aizpildījuši mūsu izveidoto *Lietotāja pieteikuma veidlapu*.

Strādājam ar tiem cilvēkiem, kuri ceļu uz bibliotēku vēl nav atraduši. Uzrunājam lasītājus, kuri grāmatas ņem saviem ģimenes locekļiem. Aicinam kļūt par lasītāju tos, kuri abonementā izmanto iespēju kopēt. Aizvadītajā gadā abonementā lasīja par 9 lietotājiem mazāk, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Tas skaidrojams ar to, ka pirmajā pusgadā netika piešķirti budžeta līdzekļi jaunu grāmatu iegādei.

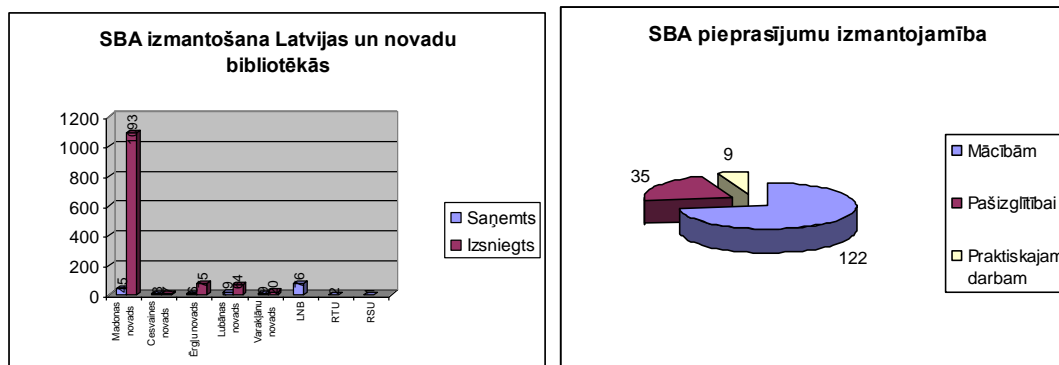
Analizējot lasītāju sastāvu pēc kategorijām, secināms, ka palielinājies skolēnu, studentu un kalpotāju skaits, vairāk reģistrētas iestādes, (tas skaidrojams ar to, ka reģiona bibliotēkas ņem grāmatas no Madonas novada bibliotēkas), vairāk kļuvusi nestrādājošo ar augstāko izglītību, pensionāru. Mazāk lasa tie lasītāji, kuri mācījās un bija nepieciešama literatūra mācībām. Pēc studiju beigšanas bibliotēku neapmeklē. Citi ir studijas pārtraukuši finansiālu apsvērumu dēļ. Mainās darba, sadzīves apstākļi un brīvajā laikā grāmatas nelasa. Skolēni pabeiguši ģimnāziju vai vidusskolu turpina studijas un lasa citās republikas publiskajās vai augstskolu bibliotēkās. Pilna laika studijas beigušie uzsāk darbu un diemžēl laika lasīšanai atliek arvien mazāk. Gados vecie cilvēki vecuma nespēka, slimības dēļ nenāk, miruši. Ir aizbraukuši uz ārzemēm, mainījuši dzīves vietu. Kādi izvēlās lasīt tekstu elektroniskajās versijās nevis tradicionālo grāmatu.

Populāras kļuvušas ēnu dienas, kad skolēni izvēlas sekot kādas profesijas, amata cilvēkiem, redzēt, saprast viņu ikdienu, rast priekšstatu par konkrētu profesiju. Jau divus gadus pēc kārtas arī bibliotekārs ir tā profesija, kura darbu vēlas izziņāt, saprast skolēni. Arī aizvadītajā gadā abonementa darbiniecei vienā darba dienā bija „ēna”, kura cītīgi sekoja līdzī bibliotekāra ikdienas drabam. Tas liecina, ka bibliotekāra profesija kļūst arvien populārāka.

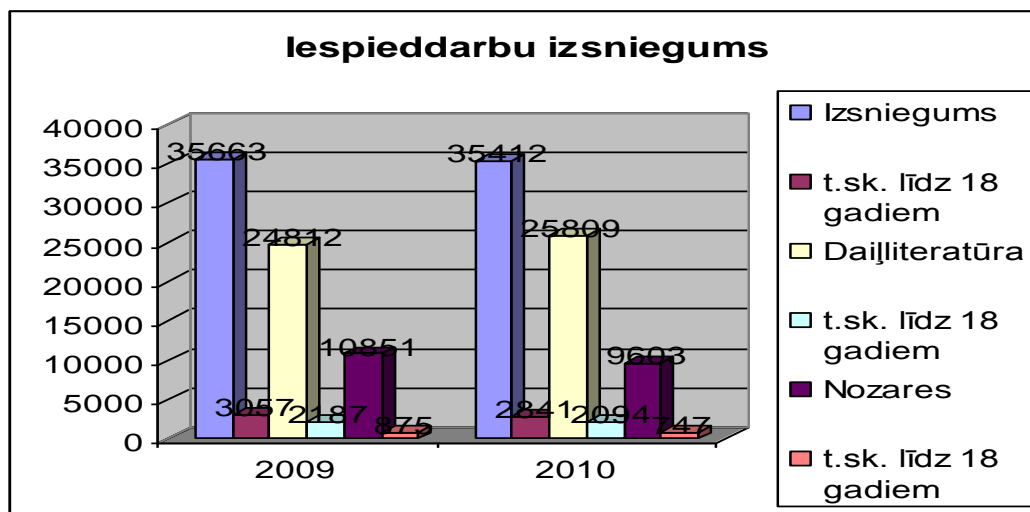
Šodienas lasītāju var raksturot kā zinošu. Taču neiztikt bez bibliotekāra palīdzības. Orientēties fondā palīdz elektroniskais katalogs, norādes plauktos. Apmeklētāju konsultācija un apmācība tradicionālajos un elektroniskajos informācijas resursos ir ikdienas darbs. Bibliotēka veicina prasmi iegūt un izmantot informāciju. **Uzziņu, informācijas**, konsultāciju sniegšana ir neatņemama darba sastāvdaļa. Pagājušajā gadā abonementā reģistrētas 2628 uzziņas un 90 konsultācijas lasītājiem, pilsētu, pagastu un skolu bibliotekāriem. Aizvadītajā gadā arī Madonas skolu bibliotēkas sāka ievadīt fondu elektroniskajā katalogā. Līdz ar to ir bijušas vairākas konsultācijas skolu bibliotekāriem. Piedāvājam katalogus, iespēju grāmatas rezervēt, pagarināt atdošanas termiņu. Tagad arī skolu bibliotēku fondu varam redzēt IS „Alise” elektroniskajā katalogā. Informācijas meklēšanā tiek izmantotas dažādas datu bāzes, elektroniskās publikācijas. Visbiežāk informācijas meklēšanā un atlasē izmantojam IIS „Alise” elektroniskās datu bāzes, Latvijas Nacionālās bibliotēkas kopkatalogu, datu bāzes „Letonika”, „Lursoft”.

Lai gan bibliotēkās tiek piedāvāts bezmaksas internets, tās pamatvērtība ir un paliek grāmata. Sabiedrības vajadzība pēc informācijas mūsu bibliotēkā nav mazinājusies arī 2010. gadā. To parāda arī **starpbibliotēku abonementa** pieprasījumu daudzveidība (menedžments, finanšu grāmatvedība, vēsture, juridiskā literatūra) un daudzskaitlība. Bibliotēkas piedāvato pakalpojumu aizvadītajā gadā izmantoja 85 lietotāji, saņemot 166 vienības, t.sk., 19 elektroniskos dokumentus. 2010. gada 15. maijā stājās spēkā MK noteikumi „Noteikumi pa Latvijas Nacionālās bibliotēkas sniegto publisko maksas pakalpojumu cenrādi”. Elektroniskā dokumenta piegāde ir maksas pakalpojums un līdz ar to lietotāji rakstu kopijas no LNB var

pasūtīt kā privātpersonas, norādot savu uzvārdu un e-pastu. Mūsu bibliotēkai nav zināms cik lietotāju izmanto šo piedāvājumu. Meklējot risinājumu izejai no finanšu grūtībām, dažas bibliotēkas īpaši aktīvi izmantoja SBA. (Mēdzūlas bibliotēka saviem lietotājiem izsniedza no mūsu krājumiem 603 vienības, Sarkaņu bibliotēka 144 vienības). Kopskaitā izsniedzām 1259 vienības 24 pagasta un 3 pilsētu bibliotēkām.

Lasītāju pieprasījumu analīze. Kāpēc lasītājs nāk uz bibliotēku. Kāda ir viņa motivācija apmeklēt bibliotēku. Kāda ir visbiežāk pieprasītā literatūra, ko visvairāk mūsu lasītājs lasa.

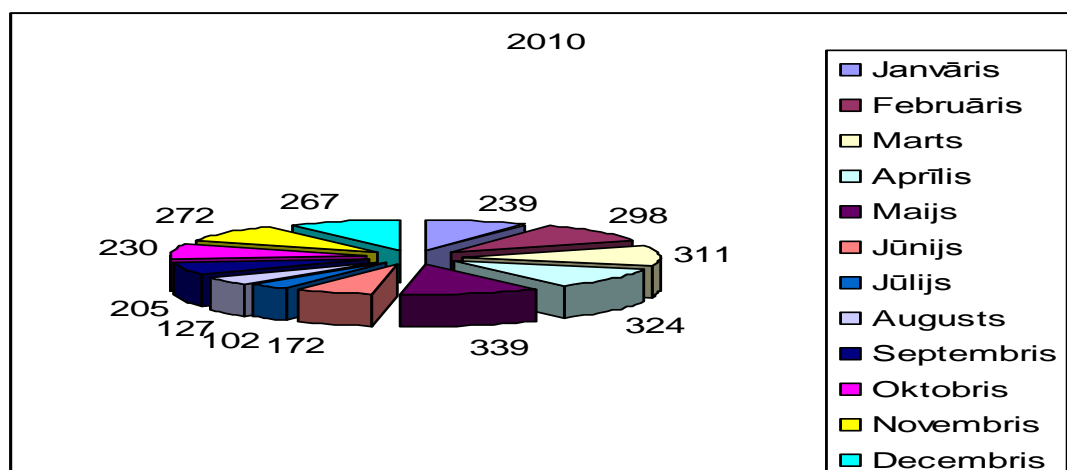
Interese ir par ekonomiku, mārketingu, psiholoģiju, vēsturi un sabiedriski politiskiem notikumiem, praktiskām lietām kā mājsaimniecība, puķkopība, rokdarbi u.c. Divas trešdaļas lasa daiļliteratūru. Nemainīgi populāri ir latviešu autoru darbi, kas interesē dažāda vecuma cilvēkus. Gan daiļliteratūra, gan autobiogrāfiski romāni. Populārākās aizvadītajā gadā bija Ingūnas Baueres „Lizete, dzejniekam lemtā”, Vladimira Kaijaka „Meitene no nekurienes”, Ievas Brices „Krista”, Andas Līces „Esmu: Redzējumi un dzejoļi”, Mairas Asares „Sieviešu zona” un citas. Iecienīta lasāmviela arī tā sauktie sieviešu romāni, arī daiļdarbi ar spraigu sižetu. No tulkotās daiļliteratūras triumfa gājienu turpināja Stefānijas Meieres „Jauns mēness”, „Aptumsms”, „Rītausma”. Tikpat lasīta bija Sūzenas Kolinsas „Bada spēles”, Stīga Lārsona „Meitene ar pūķa tetovējumu”.

Jauniešu pieprasījumu veido tā sauktā ieteicamā literatūra skolas mācību programmā. Taču ne tikai tas, skolēni lasa arī grāmatas par sabiedriski politiskām

tēmām, psiholoģiju, vēsturi, daiļliteratūru. Kā populārākos autorus varu minēt Hokings S. S., Koelju P., Vonneguts K. u.c.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, izsniegums par 368 vienībām mazāks. Tas izskaidrojams ar to, ka pirmajā pusgadā nebija piešķirti budžeta līdzekļi jaunu grāmatu iegādei.

Augstskolu mācību literatūras izsniegums

Pēc gada laikā veiktās pieprasījumu analīzes AML (Augstskolu mācību literatūras fondā) visbiežāk pieprasītā mācību literatūra studentiem ir uzņēmējdarbībā, tieslietās, pedagoģijā, psiholoģijā. Tās ir nozares, kuras joprojām izvēlas studēt. Fondu izmanto ne tikai Madonas reģiona, bet arī Alūksnes, Gulbenes, Vecpiebalgas novada lasītāji. AML fonda apgrozījums gada laikā ir 1,46 reizes.

Gada nogalē vērtējam lasītāko grāmatu, piedalāmies konkursā *Lielā lasītāju balva*. Kā kopumā Latvijā, arī Madonas novada bibliotēkā lasītāko grāmatu vidū aizvadītajā gadā bija „Lauku Avīzes” izdotās grāmatas.

Grāmatu svētki ar savu programmu sniedz gandarījumu gan apmeklētājiem, gan bibliotēku darbiniekiem. Sarīkojums ar daudzveidīgiem piedāvājumiem, ar iespēju izvēlēties savām interesēm atbilstošu. Aizvadītais bija Saeimas vēlēšanu gads, tāpēc lielāka interese bija par tikšanos ar partiju pārstāvjiem Edgaru Zalānu (TP), Gunāru Laicānu (PS), Igoru Aleksandrovu (JL), Jāni Garbovski (SC), Jāni Trupavnieku (TB/LNNK). Soli pa solim sevis izzināšanai un domāt par savu veselību aicināja kineziologs, grāmatas „Doma. Spriedze. Slimība. Vēstules mīļākajiem” autors Visvaldis Bebrišs. Ne mazāk aizraujoša veselības mācības, praktisku nodarbību stunda bija kopā ar pazīstamo veselības mākslas tautskolotāju Inesi Ziņģīti.

Izstādes kā literatūras popularizēšanas veids joprojām ir aktuāls bibliotēku darbā. Aizvadītajā gadā izlikta 33 izstādes. Novadpētniecības darbā izstādes novadniekiem, cilvēkiem, kuru vārds saistās ar mūsu novadu ir nozīmīgas. Pazīstami ar savu darbu, ieguldījumu sabiedrībā ne tikai novadā, viņu vārds ir pazīstams visā Latvijā. Ar izstādi atcerējāmie rakstnieku, mūziķu, kultūras darbinieku nozīmīgas dzīves un atceres jubilejas. Mūsu tautas vēsturē ar zelta burtiem rakstītie vārdi Aspazija, Rainis, Emīls Dārziņš. Populārie rakstnieki, aktieri Māris Čaklais, Gundega Repše, Skaidrīte Gailīte, Regīna Ezera, Ģirts Jakovļevs, Antra Liedskalniņa.

Ar izstādēm atzīmējam svētku un atceres dienas, citus valstī un novadā svarīgus notikumus. Arī notikumi pasaulē ir atspoguļojušies kaut nelielā izstādē, kā piemiņas izstāde traģiski bojā gājušajam Polijas prezidentam Leham Kačinskim un citiem

Polijas valdības pārstāvjiem. Nobela prēmiju literatūrā 2010. gadā saņēma rakstnieks Vargass Ljosa. Nelielā plaukta izstādē tas atspoguļojās arī abonementā. Pagājušā gadā tika izdota autora grāmata „Sliktā meitene”, lasītāji lasīja to un vēlējās arī izlasīt agrāk izdotās grāmatas, kuras ir bibliotēkas krājumā.

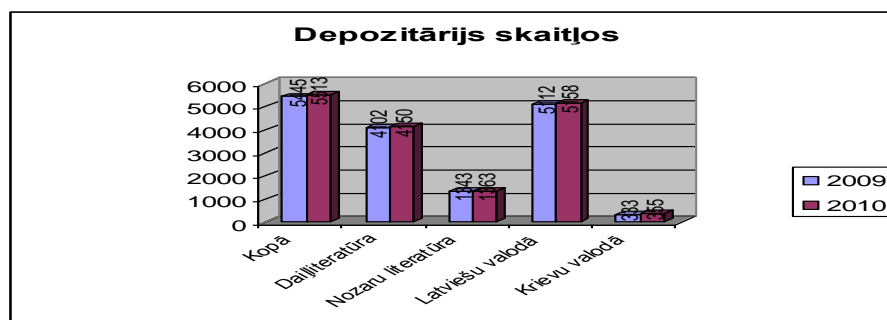
Februārī Madonas novada konferenču zālē Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors Andris Vilks atklāja izstādi *Kultūras kanons: literatūra*. Izstādi veidoja LNB speciālisti, grāmatas no Madonas novada bibliotēkas krājuma. Apmeklētāji izcilos sasniegumus literatūrā varēja apskatīt planšetēs un reāli grāmatas formā. Tika izliktas 45 grāmatas no bibliotēkas krājuma. Izstādes mērķis bija apkopot izcilākās un ievērojamākās mākslas un kultūras vērtības literatūrā. Tas ir Latvijas nozīmīgs sasniegums daudzu gadu garumā.

Krājuma veidošana ir sistemātisks un plānveidīgs darbs, ņemot vērā lasītāju pieprasījumus un sadarbojoties ar komplektēšanas katalogizācijas nodaļu. Aizvadītajā gadā krājums papildināts par 1112 vienībām, no krājuma izslēgtas 939 vienības, krājums gada beigās sastāda 32368 vienības. Pamatā visas ir grāmatas, 36 audiovizuālie dokumenti. Lai arī krājums papildināts līdzvērtīgi kā iepriekšējā gadā, 2010. gadā jaunas grāmatas par pašvaldības līdzekļiem tika pirktas tikai no gada otrās puses. Līdz tam finansējums netika piešķirts. Pateicoties direktores rakstītajam projektam *Biblioterapija – grāmatas spēks*, Swedbanka daļēji atbalstīja šo projektu un varējām iepirkt jaunās grāmatas. Krājumu papildināja arī dāvinājumi, kurus pieņemam no lasītājiem un citiem iedzīvotājiem.

2009. gadā realizētais projekts *Augskolu mācību literatūras fonda (AML)* izveidošana abonementā būtiski ir ļāvis papildināt un nodrošināt studentus un citus interesentus ar tik nepieciešamām grāmatām filosofijā, pedagogijā, ekonomikā, menedžmentā un citās nozarēs.

Turpinājās deponitārija krājuma uzskaitē un papildināšana. Tas palielinājies par 68 vienībām. Krājums ir kustībā, visvairāk izmantota ir ieteicamā literatūra skolēniem, literatūra sabiedriskajās zinātnēs, tehnika, mājsaimniecība. Krājums gada beigās:

Aizvadītajā gadā, pieņemam, ka vairākās bibliotēkās runāja par vārdu *biblioterapija*. Arī Madonas bibliotēkā šis vārds izskanēja plašāk **pasākumā** *Biblioterapija-grāmatu spēks*. Ko nozīmē vārds terapija vairāk vai mazāk zinām, tas ir rūpes, kopšana,

ārstēšana. Zinām, ka dziedināt var mūzika, māksla, sports. Izrādās, ka palīdzēt cilvēkam dažādu problēmu saprašānā, risināšanā varam arī ar grāmatas, lasīšanas palīdzību. Atskatoties vēsturē redzam, ka dziedināšana ar grāmatas palīdzību bija pazīstama kopš pirmajām bibliotēkām senajā Grieķijā. Pēc speciālistu secinātā, arī šodien šī ārstniecības metode izrādās ir iedarbīga un ieteicama cilvēkiem, kuri paši netiek galā ar daudzām problēmām. Īpaši šodien, kad ekonomiskā situācija bieži ietekmē arī emocionālo un psiholoģisko līdzsvaru.

Dienā, kad bibliotēkā notika sarīkojums *Biblioterapija – grāmatu spēks*, uz abonementa durvīm bija uzraksts *Dvēseles dziedināšanas vieta*.

Pedalījās Swedbank vadītāja, arī bibliotēkas lasītāja.

Plašā izstādē tika izkeltas LNB ieteiktās un pašu izvērtētās grāmatas.

Biblioterapija Madonas bibliotēkā

JAUNUMS

Dziedināšana ar grāmatas palīdzību šīs bibliotēkas īpašības ir zināmas jau sen. Bibliotēkā ir izveidota īpaša grāmatu izstāde, kurā ir izkeltas grāmatas, kas palīdz cilvēkiem risināt savas problēmas. Šīs grāmatas ir izvērtētas un ieteiktas lasīt.

Ēdībortnīkai rosināt pavadīt šīs grāmatas Madonas bibliotēkā ir izveidota īpaša grāmatu izstāde, kurā ir izkeltas grāmatas, kas palīdz cilvēkiem risināt savas problēmas. Šīs grāmatas ir izvērtētas un ieteiktas lasīt.

Biblioterapija ir dziedināšanas metode, kurā izmanto grāmatas, lai palīdzētu cilvēkiem risināt savas problēmas. Šīs grāmatas ir izvērtētas un ieteiktas lasīt.

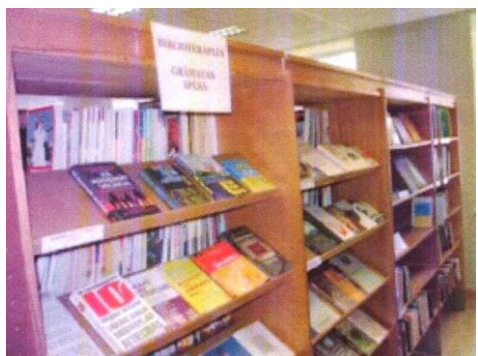
Madonas novada bibliotēkas abonementa vadītāja Ināra Grišāne un bibliotēkas direktore Ināra Saulīte.

Madonas novada bibliotēkā ir izveidota īpaša grāmatu izstāde, kurā ir izkeltas grāmatas, kas palīdz cilvēkiem risināt savas problēmas. Šīs grāmatas ir izvērtētas un ieteiktas lasīt.

Biblioterapija ir dziedināšanas metode, kurā izmanto grāmatas, lai palīdzētu cilvēkiem risināt savas problēmas. Šīs grāmatas ir izvērtētas un ieteiktas lasīt.

Biblioterapija ir dziedināšanas metode, kurā izmanto grāmatas, lai palīdzētu cilvēkiem risināt savas problēmas. Šīs grāmatas ir izvērtētas un ieteiktas lasīt.

Biblioterapija ir dziedināšanas metode, kurā izmanto grāmatas, lai palīdzētu cilvēkiem risināt savas problēmas. Šīs grāmatas ir izvērtētas un ieteiktas lasīt.

Laikraksts „Stars” 2010.gada 8. maijs Izstādē „Biblioterapija – grāmatu spēks” izkeltas ap 130 grāmatām

Apmeklētāji pasākumā „ Biblioterapija – grāmatu spēks „ Madonas novada bibliotēkas direktore Imelda Saulīte pateicās Swedbank vadītājai Inārai Grišānei par atbalstu projektā.

Augusts tradicionāli Madonā ir latviešu mūzikas mēnesis. Novadniekam, liriskajam tenoram *Jānim Zāberam* būtu 75. dzimšanas diena. Kaimiņu novadniekam piebaldzēnam *Emīlam Dārziņam* 135. dzimšanas un 100. nāves diena. Abonementā līdzās izstādēm skanēja mūzika, ieraksti no bibliotēkas un Jāņa Norviļa Madonas mūzikas skolas ierakstu kolekcijām.

Bibliotēka kā vieta, kur izlasīta grāmata vienam var būt noderīga citam, kurš to labprāt izlasītu. Rīkota akcija *Lai izlasīta grāmata atrod mājas*. Lasītāji, iedzīvotāji uz bibliotēku var nest grāmatas, kuras citi paņēmu lasīšanai.

Abonementa vadītāja

Rasma Krievāne

Darbs Jaunākās periodikas lasītavā

Jaunākās periodikas lasītavai ir iespēja nodrošināt iedzīvotājus ar daudzpusīgiem un kvalitatīviem informācijas pakalpojumiem. Nodrošina komunikāciju tehnoloģiju pieejamību visiem, arī cilvēkiem ar un bez redzamām invaliditātes izpausmēm, neatkarīgi no vecuma, dzimuma, izglītības, tautības, politiskās un reliģiskās piederības. Lasītava ļauj bez maksas saturīgi pavadīt laiku.

Gada laikā Jaunākās periodikas lasītavā reģistrēti 356 lietotāji, apmeklējumu skaits - 7276, izsniegti 40820 žurnāli un laikraksti. Lasītavu labprāt apmeklē cilvēki ar īpašām vajadzībām, jo viss nepieciešamais viņu ērtībām ir nodrošināts. Apmeklētāji, kas ienāk uz dažām minūtēm netiek reģistrēti kā lietotāji, bet tiek uzskaitīti apmeklētajos. Madonas skolu skolēni, kas dzīvo pagastos, lasītavā pavada pēcpusdienas līdz braukšanai uz mājām. Ir apmeklētāji, kas izvēlas strādāt ar saviem portatīvajiem datoriem.

Jaunākās periodikas lasītavā pieejami vairāk nekā simts nosaukumu preses izdevumi. Jaunākos laikrakstus un žurnālus izsniedz tikai lasīšanai uz vietas. Šajā lasītavā atrodas pēdējais iznākušais žurnāla numurs un pēdējā mēneša laikraksti.

Lasītavu apmeklē skolēni un studenti, kas prasmīgi izmanto interneta iespējas. Konkrētu informāciju par dažādiem tematiem, skolēni meklē patstāvīgiem darbiem, zinātniskajiem darbiem un referātiem, īpaši projektu nedēļās.

Lasītava atrodas ēkas pirmajā stāvā, ir 10 lasītāju vietas un 2 datorlietotāju daba vietas. Lasītāju rīcībā ir pieejams specializētas datortehnikas komplekts cilvēkiem ar redzes traucējumiem - videolupa un telulupa. Gados vecāki cilvēki un lasītāji ar redzes traucējumiem labprāt izmanto datoru ar lielāku monitoru uz kura palielina burtu izmēru, bet šīs lupas viņus nepiesaista, jo burti ekrānā vibrē un tas nogurdina acis.

2010.gadā tika apgūts kurss „Datora un interneta pieejamība cilvēkiem ar redzes traucējumiem” Latvijas valsts un Bila & Melindas Geitsu līdzfinansētā Latvijas publisko bibliotēku attīstības projekta „Trešais tēva dēls” ietvaros. Kursi bija ļoti interesanti, bet pietrūkst pedagoģisku un psiholoģisku zināšanu darbam ar personām ar speciālām vajadzībām.

Dalībnieku skaits nebija liels, bet tie, kas vakara stundā pavadīja laiku pie bibliotēkas, bija gandarīti par pasākuma norisi un veiksmīgu krustvārdu mīklu minēšanu.

Bezvadu internets ir viens no pakalpojumiem, ko bez maksas piedāvā bibliotēka. Ar prieku iesaistījāmies "Trešā tēva dēla" publisko bibliotēku attīstības projekta ietvaros organizētajās Wi-Fi lietotāju sacensībās "Bezvadu zemene".

Madonas novada pašvaldības „Izglītības programmu projekta konkursā 2010” tika atbalstīts projekts „Senioru apmācība datora un interneta lietošanā”, iegūstot līdzekļus apmācību rīkošanai.

Mērķgrupa šajā projektā bija gados vecāki cilvēki, kurus rosinājām vingrināt prātu un rokas datorprasmju un interneta lietošanas apguvē, lai mūsu seniori neatpaliktu no jaunās paaudzes un vienaudžiem visā pasaulē. Apmācības notiks pēc individuāli sagatavota apmācību plāna, balstoties uz katra apmācāmā pieredzi un konkrētām interesēm, un katram piemērotā tempā.

Projekts sniedza iespēju individuālās nodarbībās apmācīt 10 gados vecākus cilvēkus bez iepriekšējas pieredzes vai ar ļoti vājām zināšanām darbā ar datoru.

Apmācības seniori sāka no pašiem pamatiem, sākot ar datora iepazīšanu, roku vingrināšanu, darbojoties ar peli un klaviatūru, ieguva priekšstatu par informācijas elektroniskajiem resursiem, prasmi orientēties interneta daudzveidībā.

Vēlāk seniori meklēja interesējošās tēmas internetā, izveidoja e-pastus, apguva vēstuļu rakstīšanu un noformēšanu, apguva internetbankas lietošanas pamatus, iemācījās saņemt un aplūkot savus rēķinus - mans Lattelecom, aktivizēt virszemes televīzijas kanālus ar atjaunošanas kodu. Iemācījās izmantot www.1188.lv. Īpaši noderīgi bija uzzināt vilcienu un autobusu maršrutus un atiešanas laikus.

Uzziņu sniegšanā tiek izmantota Latvijas Nacionālās bibliotēkas elektroniskā kopkataloga analītiskas datu bāze, tāpat izmantojam Letoniku, un Lursoft - laikrakstu bibliotēku. Neaizstājams palīgs uzziņu sniegšanā ir www.google.lv meklētāja iespējas.

Regulāri tiek papildināts informācijas sistēmas ALISE Novadpētniecības katalogs. 2010. gadā izveidoti 1276 ieraksti. Veidojam analītiskos ierakstus no laikraksta „Stars”. Nosūtīta informācija LNB Bibliogrāfijas institūta Nacionālās analītikas nodaļai. Mūsu novads un bijušais rajons ir bagāts ar izcilām personībām, tāpēc turpinām veidot analītiskos ierakstus no grāmatām. Tiek apzināti un kopēti materiāli no visiem pieejamajiem preses izdevumiem tematiskajām novadpētniecības materiālu mapēm, kas vēl joprojām ir lasītāju pieprasītas.

Jaunākās periodikas lasītava pilnvērtīgi iekļaujas vienotajā bibliotēkas darbā, nodrošina ikviena indivīda piekļuvi informācijas un komunikāciju tehnoloģijām, sniedz ieguldījumu informācijas un zināšanu sabiedrības veidošanā, veicina iedzīvotāju izglītības un zināšanu atbilstību informācijas sabiedrības prasībām.

Lasītavas vadītāja

L. Veckalniņa

Darbs ES informācijas un Uzziņu lasītavās

2010.gadā Eiropas Savienības informācijas un Uzziņu lasītavā bija reģistrēti 617 lasītāji, tas ir par 112 lasītājiem vairāk nekā 2009.gadā. Arī apmeklētāju skaits pieaudzis, 2010.gadā tie bija 18822 cilvēki. Liela daļa no kopējā apmeklētāju skaita bija datorapmeklētāji.

Gads	2009	2010	Izmaiņas (2010-2009)
Lasītāju kopskaits	505	617	+112
<i>t.sk. lasītāji līdz 18 g.</i>	70	58	-12
Apmeklētāji	18278	18822	+544
<i>t.sk. apmeklētāji līdz 18 g.</i>	1733	718	-1015

Negatīva tendence bija vērojama par izsniegtajiem izdevumiem. 2010.gadā izsniegti 47749 izdevumi, tas ir, par 14080 izdevumiem mazāk kā 2009.gadā. Izsniegums palielinājies tikai audiovizuālajiem materiāliem, tas saistīts gan ar to, ka šī gada laikā iegādāti 75 audiovizuālie materiāli (tajā skaitā audiogrāmatas), gan arī ar to, ka arvien vairāk palielinās to mājsaimniecību skaits, kurās ir iegādāti datori un/vai CD/DVD atskaņotāji.

Tāpat liels atvieglojums bibliotēku darbiniekiem, taču negatīvu izsnieguma rādītāju veicinātājs ir Lursoft laikrakstu bibliotēka, kur laikrakstu raksti pieejami ļoti ātri un ērti.

Gads	2009	2010	Izmaiņas (2010-2009)
Izsniegums	61829	47749	-14080
grāmatas	11576	8698	-2878
seriālizdevumi	50253	39007	-11246
audiovizuālie materiāli	33	44	+11
Pa valodām			
Latviešu valodā	58320	44783	-13537
Krievu valodā	1691	1516	-175
Citās valodās	1818	1406	-412

2010. gadā lasītavā uzsākta elektroniskā žurnālu uzskaitē, izsniegšana un saņemšana, kas atvieglo un paātrina lasītāju apkalpošanas darbu, turklāt, sistēmā iespējams apskatīt, vai konkrētais žurnāla numurs ir izsniegts vai uz vietas lasītavā.

Samazinājies izsniegto grāmatu skaits, ko var pamatot ar augstskolu mācību literatūras fonda izveidi. Augstskolu literatūras fonda priekšrocība salīdzinājumā ar lasītavas fonda specifiku ir tā, ka lasītāji šīs grāmatas uz divām nedēļām drīkst ņemt uz māju. Salīdzinājumā ar 2009.gada rādītājiem, krietni samazinājies arī izsniegto seriālizdevumu skaits, ko radījis periodisko izdevumu eksemplāru skaita samazinājums, vairāku žurnālu redakciju nespēja pretoties ekonomiskās krīzes spiedienam, kā rezultātā 2010.gada laikā vairāki žurnālu nosaukumi vairs neiznāk, piemēram, žurnāls „Čemodāns”, „Latvijas Ekonomists”, „Karogs”.

Jauniegtie periodiskie izdevumi 2010.gadā

Gads	2009	2010	Izmaiņas (2010-2009)
Kopā (eks.):	1469	1419	-50
Nozares			
<i>Sabiedriskās zinātnes (1, 2, 3, 9)</i>	284	187	-97
<i>Dabaszinātnes un matemātika (5)</i>	14	4	-10
<i>Medicīna (61)</i>	47	77	+30
<i>Tehnika (6)</i>	168	275	+107
<i>Lauksaimniecība (63)</i>	125	42	-83
<i>Māksla (7)</i>	85	89	+4
<i>Atpūta, izklaide, sports (79)</i>	50	52	+2
<i>Valodniecība, literatūrzinātne (8)</i>	5	7	+2
<i>Ģeogrāfija (91)</i>	36	12	-24
<i>Vispārīgā nodaļa (0)</i>	619	651	+32
<i>Daiļliteratūra</i>	36	23	-13
Valodas			
<i>Latviešu val.</i>	1279	1261	-18
<i>Krievu val.</i>	141	113	-28
<i>Pārējās val.</i>	49	45	-4

Vēl viens žurnālu izsniegumu mazinošs faktors bija nepilnības žurnālu redakcijas darbā. Tā, piemēram, žurnāli GEO, Литит, un Патрон Madonas novada bibliotēkai tika piegādāti tikai 2010.gada 2.pusgadā, kā kompensāciju piešķirot visu šo žurnālu gada abonementu 2011.gadam.

Negatīva tendence vērojama arī sniegto uzziņu skaitā – uzziņu skaits salīdzinoši ar 2009.gadu samazinājies par 670 uzziņām. Tas varētu būt izskaidrojams ar to, ka apmeklētāji ir kļuvuši zinošāki un patstāvīgāki, prot sev nepieciešamo informāciju atrast gan Madonas novada bibliotēkas veidotajā elektroniskajā kopkatalogā, gan Latvijas Nacionālās bibliotēkas katalogā, gan arī Valsts nozīmes kopkatalogā. Lasītavas plauktu galos izvietotie nozaru uzraksti ļauj vieglāk orientēties lasītavas brīvpieejas fondā un palielina iespēju lasītājiem atrast sev nepieciešamos izdevumus konkrētajā nozarē.

Gads	2009	2010	Izmaiņas (2010-2009)
Uzziņas	2492	1822	-670
t.sk. attālinātās uzziņas	293	102	-191
t.sk. ES uzziņas	254	136	-109

Pakalpojumi attālinātiem lasītājiem

2010.gada 30.novembrī tika izveidota jaunā Madonas novada bibliotēkas mājaslapas versija, kas nomainīja iepriekšējo – tehniski novecojušo mājas lapu. Jaunā mājaslapa aprīkota ar Satura Vadības Sistēmu (SVS), kas ļauj lietotājiem bez īpašām programmēšanas valodu zināšanām veikt vērā ņemamas izmaiņas mājaslapā, tas ir – pievienot vai dzēst sadaļas, ievietot un noformēt informāciju, ievietot galerijās bildes bez nepieciešamības tās iepriekš samazināt – tas viss notiek automātiski, u.t.t.

Jaunā mājaslapa, kas globālajā tīmeklī pieejama URL adresē <http://www.madona.lv/biblioteka/lv/>, papildināta ar sadaļām – jaunieguvumi, bērniem un jauniešiem, Eiropas Savienība, bibliotekāriem, sūtīt e-pastu; arī citās sadaļās veiktas dažādas saturiskas korekcijas.

Starpbibliotēku abonements

Madonas novada bibliotēkas Eiropas Savienības informācijas un Uzziņu lasītava 2010.gadā aktīvi sadarbojusies ar citām Madonas, Ērgļu un Lubānas novadu bibliotēkām, veicot starpbibliotēku grāmatu apmaiņu jeb starpbibliotēku abonementa pakalpojumus. Kopumā no lasītavas uz citām bibliotēkām – Barkavas, Bērzaunes, Lazdonas, Liezēres, Mēdzūlas, Praulienas, Sarkaņu, Jumurdas pagastu bibliotēkām un Lubānas bērnu bibliotēkai izsniegti 289 dažāda veida izdevumi – gan periodiskie izdevumi, gan grāmatas.

Bibliotēka	Izsniegumi
Madonas novads	
<i>Barkavas bibliotēka</i>	4
<i>Bērzaunes bibliotēka</i>	1
<i>Lazdonas bibliotēka</i>	3
<i>Liezēres bibliotēka</i>	15
<i>Mēdzūlas bibliotēka</i>	217
<i>Praulienas bibliotēka</i>	23
<i>Sarkaņu bibliotēka</i>	11
Ērgļu novads	

<i>Jumurdas bibliotēka</i>	2
Lubānas novads	
<i>Lubānas bērnu bibliotēka</i>	13
Kopā:	289

Jaunieguvumi

Pārskata periodā Eiropas Savienības informācijas un Uzziņu lasītavas krājums papildināts ar 728 grāmatu eksemplāriem, kas iegūti gan dāvinājuma veidā, gan iegādāti no projektos piesaistītajiem līdzekļiem, gan arī pirkti par pašvaldības līdzekļiem, kopsummā Ls 2446.73, tas ir par 30,21% eksemplāru vairāk nekā 2009.gadā, savukārt, naudas izteiksmē – par 50,82% vairāk.

Lasītavā saņemto grāmatu skaits un sadalījums pēc piegādes avotiem

Gads	2009		2010	
	Eksemplāri	Summa	Eksemplāri	Summa
Dāvinājumi	134	567.32	540	1136.14
Pirkts par pašvaldības līdzekļiem	45	374.27	162	1149.86
No projektiem	41	301.80	26	160.73
Kopā:	220	1243.39	728	2446.73

Inventarizācija

2010.gada 27. un 28.aprīlī Eiropas Savienības informācijas un Uzziņu lasītavā tika veikta automatizētā inventarizācija, izmantojot BIS ALISE inventarizācijas moduli. Inventarizācijas rezultātu apkopošanas laikā radās dažādas tehniskas problēmas, kuras atrisināt palīdzēja gan datorspeciālisti, gan arī Tieto Latvia (ITAlise) speciālisti.

Automatizētā inventarizācija kādā no Madonas novada bibliotēkas struktūrvienībām tika veikta pirmo reizi, līdz ar to Eiropas Savienības informācijas un Uzziņu lasītavas fonda pārbaude bija ar eksperimentālu raksturu.

Inventarizācijas laikā iegūtie rezultāti nebija precīzi – daudzas no grāmatām, kas rezultātu tabulās parādījās pozīcijā „nav plauktā”, tur tomēr atradās. Turklāt, grāmatu apraksti, kas sistēmā bija ievadītas krievu valodā, inventarizācijas rezultātu tabulās parādījās kā neatpazīstamu simbolu virknes. Abi iepriekš minētie faktori norāda un automatizētās inventarizācijas nepilnībām, ko jārisina BIS ALISE izstrādātājiem un uzturētājiem.

Norakstīšana

Inventarizācijas rezultāti ilgāku laika posmu tika pārbaudīti un gada beigās veikta trūkstošo grāmatu norakstīšana. Norakstīšanas akts Nr. 20100005 tika sastādīts par 13 saturā novecojušu monogrāfisko izdevumu norakstīšanu (summa Ls 36.37), bet akts Nr. 20100006 - par 90 nozaudēto monogrāfisko izdevumu norakstīšanu (Ls 321.92).

Aktivitātes lasītavās

	UL	ESIL
Izstādes	37	17
Īrnieku semināri	37	
Pasākumi	17	4
Izstādes konferenču zālē	8	4

Viesu delegācijas, ekskursijas	9	
Bibliotekārās stundas	10	5
Video sižeti	3	
Konkursi		1
Semināri		2

ES pasākumu apmeklētāju skaits

Pasākuma nosaukums	Datums, laiks	Apmeklētāji
Seminārs „ES prioritāro jautājumu risinājumi Latvijā”	12.05.2010.	106
Brīvdabas apsākums bērniem „Dzīvība@ūdens.ES”	04.06.2010.	248
Dzejas dienas-videotilts „Kaisās ugunis lejā no dvēseles tiltiem, kas tur mūs virs ūdeņiem”	07.09.2010. plkst. 11:00	214
Diskusija „Krīze: samelstais un faktiskais”	28.10.2010. plkst. 16:00	45
Čehijas Republikas vēstniecības Rīgā un LNB ceļojošās izstādes „Leģendas par Čehijas pilīm un cietokšņiem atklāšanas pasākums	03.11.2010. plkst. 14:00	111
Eiropas stundas	11.10., 20.10., 8.11., 8.11., 10.11.2010.	7+14+16+32+ 15=84
Lekcija „Energoefektivitātes pasākumi”, sadarbībā ar AS „Latvenergo” Energoefektivitātes centra speciālistiem	03.11.2010.	48
Eseju un radošo darbu konkurss „Saudzē klimatu!”	06.11.2010.- 01.12.2010.	49
Ceļojošā izstāde „Saudzē klimatu!” (Madonas novada Kalsnavas pagasta bibliotēka, Lubānas pilsētas bibliotēka, Ērgļu novada Jumurdas bibliotēka)	03.11.2010.- 31.12.2010.	
Izbraukumseminārs Madonas, Cesvaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu novadu bibliotēku darbiniekiem uz ES māju Rīgā	08.12.2010.	35
Projekta aktivitāšu cikla „Saudzē klimatu!” noslēguma pasākums	09.12.2010.	43

Kopumā šī gada laikā ESIL apmeklējuši 2222 interesenti, taču sniegto uzziņu skaits ir krietni mazāks – tikai 102 uzziņas. Visvairāk cilvēki interesējušies par vispārīgiem jautājumiem (62 uzziņas), tas ir, ES dalībvalstu kultūra, tradīcijas, nacionālā virtuve, vēsture u.t.t. un ES politikām, piemēram, vides ekonomikas, izglītības politika. Uzziņas sniegtas gan uz vietas informācijas punktā, gan pa telefonu, gan arī elektroniski – ar e-pasta starpniecību. Salīdzinājums ar 2009.gadu!

Eiropas Savienības informācijas punkts Madonā 2010.gadā eksponējis 18 izstādes, tajā skaitā 1 ceļojošo izstādi, kas tapusi „Sabiedrības informēšanas projekta par Eiropas Savienības jautājumiem „Saudzē klimatu!” ietvaros, bet 3 izstādes, kas

tapušas sadarbībā ar citām institūcijām – Čehijas Republikas un Slovākijas Republikas vēstniecībām un Rakstniecības un mūzikas muzeju.

ESIP koordinatore organizējusi vai piedalījies 2 semināru organizēšanā par Eiropas Savienības aktualitātēm, tajā skaitā, 1 izbraukumseminārs uz ES māju Rīgā, kas tapis „Sabiedrības informēšanas projekta par Eiropas Savienības jautājumiem „Saudzē klimatu!” ietvaros. Informācijas punkta koordinatore piedalījies arī vairākos semināros, sniedzot ieskatu dažādos aktuālos ES jautājumos (semināri Madonas, Cēsaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu novadu bibliotēku darbiniekiem, semināri Madonas novada skolu bibliotēku metodiskās apvienības dalībniekiem).

Madonas ESIP koordinatore gada laikā vadījusi 5 Eiropas stundas, kuru laikā skolnieki iepazīstināti ar Madonas ESIP darbību, piedāvājumu, pakalpojumiem, informēti par brīvprātīgā darba un studiju iespējām Eiropā, kā arī izspēlējusi interaktīvo spēli „40 minūtēs apkārt Eiropai”.

Tāpat, Madonas ESIP organizējis arī eseju un radošo darbu konkursu 8.-12.klašu skolniekiem, lekciju par energoefektivitāti, kā arī „Sabiedrības informēšanas projekta par Eiropas Savienības jautājumiem „Saudzē klimatu!” noslēguma pasākumu, kura ietvaros tika apbalvoti konkursa labāko darbu autori.

Bibliotekārās stundas

2010.gadā Eiropas Savienības informācijas punkts Madonā (turpmāk - Madonas ESIP) „Sabiedrības informēšanas projekta par Eiropas Savienības jautājumiem „Saudzē klimatu!” ietvaros:

1. 3.novembrī sadarbībā ar Latvenergo Energoefektivitātes centru organizēja lekciju par enerģētiku, energoefektivitāti un energoefektīvu pasākumu nozīmi klimata saudzēšanas nolūkos.
2. Madonas ESIP no 3.novembra līdz 1.decembrim organizēja eseju un radošo darbu konkursu „Saudzē klimatu!”, kura mērķauditorija bija Madonas, Cēsaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu novadu 8.-12.klašu skolēni.
3. 8.decembrī Madonas, Cēsaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu novadu pašvaldību un skolu bibliotēku darbinieki devās uz ES māju Rīgā, lai piedalītos izbraukumseminārā par ES aktualitātēm un noklausītos informatīvu lekciju par klimata politiku Eiropā.
4. 9.decembrī Madonas novada bibliotēkas Konferenču zālē notika „Sabiedrības informēšanas projekta par Eiropas Savienības jautājumiem „Saudzē klimatu!” noslēguma pasākums, kura laikā tika apbalvoti arī eseju un radošo darbu konkursa „Saudzē klimatu!” veiksmīgāko darbu autori.
5. Vēl līdz gada beigām Madonas, Cēsaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu novadu bibliotēkām tiks piedāvāta iespēja eksponēt ceļojošo izstādi „Saudzē klimatu”, kurā apkopotas grāmatas un citi informatīvi materiāli par enerģētiku, energoefektivitāti un klimata mainību.

Papildus projektā paredzētajiem pasākumiem, Madonas ESIP notika arī Eiropas stunda Madonas Valsts ģimnāzijas skolniekiem, kuras laikā jaunieši tika iepazīstināti ar Madonas ESIP darbību, krājumu un piedāvājumu, kā arī ar svarīgākajiem ES informācijas resursiem internetā. Eiropas stundas laikā jaunieši arī izspēlēja interaktīvo spēli „40 minūtēs apkārt Eiropai”.

4. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Madonas novada bibliotēkas bērnu literatūras nodaļa apkalpo ne tikai Madonas pilsētas, bet arī Madonas, Cesvaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu novada vispārīzglītojošo skolu audzēkņus, PII bērnus un pedagogus, bērnu vecākus un vecvecākus, visus interesentus, kas vēlas lasīt bērnu un jauniešu literatūru.

Madonas novada bibliotēkas bērnu literatūras nodaļa koordinē lasīšanas veicināšanas mērķprogrammu „Bērnu žūrija” un Ziemeļu Ministru Padomes ikgadējo „Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas” projektu Madonas reģionā, informē pašvaldību un skolu bibliotēku darbiniekus par aktualitātēm darbā ar bērniem un jauniešiem.

Bērnu literatūras nodaļas krājumu izmanto Madonas un citu novadu pašvaldību un skolu bibliotēkas. Iecienītas ir tematiskās grāmatu kopas, ko regulāri izmanto daudzas skolu bibliotēkas.

Bērnu un jauniešu literatūras nodaļas apmeklētājiem pieejamas 4 datorvietas, bezvadu internets., galda un prāta spēles, neliela CD ierakstu kolekcija, dažas klausāmgrāmatas. Nopietnam darbam ar grāmatu piedāvājam 24 ērtas sēdvietas, mazākajiem iespējams darboties pie 2 galdiņiem ar 4 sēdvietām. Iepazīties ar jaunāko presi var sēžot mīkstās mēbelēs (10 vietas) Pašiem mazākajiem bibliotēkas apmeklētājiem piedāvājam saistošas un daudzveidīgas bilžu grāmatas, rotaļlietas un iespēju darboties ar lego klučiem.

Bērnu literatūras nodaļā pieejami kopēšanas, printēšanas, iesiešanas (termo un spirālveida) un laminēšanas maksas pakalpojumi

2010. gada nogalē saviem apmeklētājiem piedāvājām iespēju rakstīt vēlējumus jaunajam gadam. Lasītāji apliecināja, ka” bibliotēka nedrīkst pazust, ka jaunajā gadā vajag daudz jaunu grāmatu, pasākumu, lasītgrībošus bērnus un smaidīgas darbinieces”.

Darba rādītāji

	2010	2009	+ vai
Lietotāji skaits	1021	1008	+13
Apmeklējumu skaits	14860	14935	-75
Interneta apmeklējumu skaits	3542	3643	-101
Izsniegums	26750	25602	+1148

Apmeklētība	15	15	
Lasītība	26	25	+1
Vidējais dienas apmeklējums	59	60	-1
Sniegto uzziņu skaits	1005	1007	-2

2010. gadā 65,6 % no visiem reģistrētajiem bērnu literatūras nodaļas lietotājiem bija Madonas pilsētas iedzīvotāji., 20 %- Madonas novada, bet 9,7 % no citiem novadiem. 4,7 % lietotāju Madonas novada bibliotēkas bērnu literatūras nodaļu apmeklē skolēnu brīvdienās, jo dzīvo citās Latvijas pilsētās (visvairāk Rīgā). Patīkami, ka Madonas bērni, kas dzīvo un mācās ārzemēs, ciemojoties dzimtajā pilsētā, apmeklē bibliotēku. Aizvadītajā vasarā, pirmoreiz daudzu gadu laikā, bibliotēkā nelasīja neviens „ārzemju” bērns.

2010. gadā saglabājās pēdējo gadu tendence- meitenes lasa vairāk, tomēr bibliotēku vairāk apmeklē zēni. Meitenes atnāk, paņem grāmatas, sameklē informāciju un aiziet.

Kaut gan 2010. gadā nedaudz pieaudzis bibliotēkas lietotāju skaits, satrauc fakts, ka skolēni, kuri labprāt nāk uz bibliotēku, piedalās pasākumos, izmanto datoru, spēlē galda spēles vai pavada brīvo laiku kopā ar draugiem mājīgās telpās, nav pierunājami lasīt grāmatas. Labākajā gadījumā viņi pašķirsta jaunākos žurnālus un kaut ko palasa uz vietas. Ar katru gadu pasliktinās bērnu lasītprasme. Pat piektās klases skolēni lasa burtojot, viņiem trūkst priekšā lasīšanas iemaņu. Tas izskaidro vidējā vecuma skolēnu lielo interesi par grāmatām ar bildēm un nelielu tekstu..

Nav noslēpums, ka bibliotēkā gan darba dienās, gan sestdienās visilgāk uzskatāmas bērni, kuriem vecāki dzīvo ārzemes un bērni no sociāli nelabvēlīgām ģimenēm.. Pusaudzū savstarpējo konfliktu risināšana jau kļuvusi par ikdienišķu parādību Tā vien liekas, ka skaļie un palaidnīgie puīši pamazām no bibliotēkas izstumj klusos un kautrīgos lasītājus, jo pēcpusdienas ir skaļas un trokšņainas.

Aizvadītajā atskaites periodā nedaudz samazinājies interneta lietotāju skaits. Tas izskaidrojams ar to, ka daudziem pusaudžiem internets ir pieejams ne tikai mājās, bet arī mobilajā telefonā.

Uzziņu un informācijas darbs.

2010. gadā notikušas 7 bibliotēkārās stundas. Tās apmeklēja 218 skolēni., Bibliotēkārās stundu tēmas ir visdažādākās- jaunākā vecuma bērniem tā ir iepazīšanās ar bibliotēku, tās sniegtajiem pakalpojumiem, grāmatu daudzveidību. Vidējā vecuma skolēniem- informācijas meklēšana visos bibliotēkā pieejamos resursos.

Skolotāji iecienījuši literatūras stundas bibliotēkā, jo tā ir viena no iespējām kā ieinteresēt skolēnus lasīt un meklēt papildinformāciju mācību grāmatās pieejamajiem faktiem. Kaut gan visdarbietilpīgākais bija stāstījums 9. klašu skolēniem par Aspaziju un Imantu Ziedoni, jo skolotājas prasība bija, lai „nav tas, kas rakstīts visās grāmatās”, bet sniedza arī profesionālu gandarījumu jo skolēni uzmanīgi klausījās un uzdeva daudz jautājumus,

Pateicoties plašam uzziņu literatūras krājumam angļu valodā, varam apmierināt skolēnu pieprasījumu pēc informācijas par visdažādākajām tēmām.

Bērnu literatūras nodaļā, pēc apmeklētāju pieprasījuma, tiek sniegtas individuālas konsultācijas par visdažādākajiem jautājumiem- kā samaksāt rēķinus, kā elektroniski saglabāt dokumentus, kā izveidot e-pastu u.c. Ikdienā sniegto individuālo konsultāciju skaits ir liels, bet tās netika uzskaitītas.

Sniegto uzziņu skaits 2010. gadā nav palielinājies. Daļēji to var izskaidrot ar tehnoloģiju pieejamību mājsaimniecībās, bet ikdienā novērojam, ka samazinās centīgo un apzinīgo skolēnu skaits. Apmēram puse jauniešu nemāk formulēt savu vajadzību, viņiem ir tikai aptuvena nojausma par tēmu un nav vēlēšanās tajā iedziļināties, patstāvīgi strādājot ar bibliotēkā pieejamajiem resursiem.

Krājums.

2010. gadā bērnu literatūras nodaļas krājums palielinājies par 548 vienībām. Tā izmantojamība palikusi iepriekšējā gada līmenī. 2010.gadā abonējām 16 seriālizdevumus. Populārākie – Astes, Sīrups, Ilustrētā Pasaules Vēsture, Ilustrētā Pasaules Zinātne. Tāpat kā iepriekšējos gados, arī 2010. gadā maz grāmatu pusaudžiem, gan daiļliteratūras, gan uzziņu.

Kopš 2008. gada bērnu literatūras nodaļas krājumā ir dažādas galda un prāta spēles. Par to popularitāti liecina skaitļi- 2010. gadā 16 galda spēles izmantotas 1929 reizes. Diemžēl daudzas no tām ir galīgi nolietotas un būtu vēlams iegādāties jaunas.

2010. gadā bērnu literatūras nodaļas esošais audiovizuālo materiālu krājums tika papildināts tikai ar 4 vienībām un tagad ir 117 ieraksti.. Nelielā filmu un klausāmgrāmatu kolekcija pagājušajā gadā tika izmantota 847 reizes. Tas liecina par apmeklētāju interesi un nepieciešamību regulāri papildināt šo kolekciju.

	2010		2009		+ vai -	
	Vienību skaits	Summa Ls	Vienību skaits	Summa Ls	Vienību skaits	Summa Ls
Ienācis	1702	1505,84	868	1776,97	+834	-271,13
Grāmatas	1428		570		+858	
Seriālizdevumi	270		256		+14	
Audiovizuālie mat.,DVD,CD	4		42		-38	
Izslēgts	1154	146,64	918	189.71	+236	
Krājums gada beigās	11636		11088		+548	
Krājuma apgrozījums	2,23		2,3		-0,07	

Jauniegvumu sadalījums pēc piegādes avotiem

Avots	Eksemplāri	Summa (Ls)
Dāvinājumi	1239	730,48
t.sk. monogrāfiskie izdevumi	1239	730,48
Pirkts par pašvaldības līdz.	168	673,04
t.sk. monogrāfiskie izdevumi	168	673,04
Ziedojami	5	14,43
t.sk. monogrāfiskie izdevumi	5	14,43
No projektiem	20	87,89
t.sk. monogrāfiskie izdevumi	20	87,89

Par pašvaldības līdzekļiem tika nopirkta 168 grāmatas. To vidējā cena ir Ls 4,01.

2010.gads bijis dāsns ar dāvinājumiem. Kā arvien saņēmām sūtījumus no Rozentāla kunga Kanādā. Pateicoties viņam, bērnu literatūras krājums papildinājies ar 1049 grāmatām angļu valodā un rotaļlietām pašiem mazākajiem apmeklētājiem. Saviem lasītājiem varam piedāvāt ne tikai daiļliteratūru, bet arī kvalitatīvu uzziņu literatūru angļu

valodā. Domāju, ka reti kurā bibliotēkā ir tik plašs grāmatu klāsts par dinosauriem dažādām vecuma grupām. Varam piedāvāt gan krāšņus foto albūmus, gan enciklopēdijas, gan bilžu grāmatas.

Patīkami, ka savu bibliotēku neaizmirst kādreizējie lasītāji. Pagājušajā gadā Andžānu ģimene uzdāvināja 179 bērnu grāmatas.

Jauniegvumu skaits lasītāju kategorijām.

	2010.g. iepirktas grāmatas % no kopējā skaita	% 2010.g. no kopējā lietotāju skaita
Pirmskolas vecuma bērni	18,9	8,3
1.-4. klašu skolēni	31,4	29,4
5.-9. klašu skolēni	49,7	38,6
10.-12.klašu skolēni		10,1
Pieaugušie		13,1

Aktivitātes.

Aktivitāte	Skaitis	Apmeklēt āju skaits	Vidējais apmeklējums
Literatūras izstādes	24		
Bibliotekārās stundas	7	218	31
Konkursi	3	62	31
Tematiski grāmatu apskati, pārrunas, debates	26	1514	49
„Bērnu žūrijas-2009” noslēgums- Lasīšanas svētki bērniem	1	793	
Pilsētas svētku ietvaros, bērnu svētki „dzīvība@ūdens.es”	1	248	
Kopā	62	2835	

2010. gadā piedalījāties Net-Safe Latvia izsludinātajā projektu konkursā „**Par drošību internetā**”.

Lai noskaidrotu bērnu un jauniešu zināšanas par drošu internetu, janvārī veicām anketēšanu 5.-8. klašu skolēniem. Analizējot aizpildītās anketas secinām, ka bērnu un

jauniešu zināšanas par drošību internetā ir nepietiekamas, vecāki nav informēti par savu atvašu aktivitātēm virtuālajā vidē. Iegūto informāciju izmantojām diskusiju veidošanai ar katru konkrēto mērķauditoriju, lai pārrunātu tieši tās tēmas, kas maz zināmas vai vispār nezināmas. Vislielākās diskusijas notika par tēmu "Vai mani var sodīt par „jokiem” internetā pēc krimināllikuma?"

Kopumā notika 9 aktivitātes, kuras apmeklēja 224 interesenti.- gan pusaudži, gan vecāki un vecvecāki.

Visinteresantākā likās pēcpusdiena ar 5. klašu skolēniem, kad diskutējām par drošību sociālajos portālos. Skolēni labprāt dalījās savā pieredzē un sarunas gaitā no plastilīna veidoja iedomāto interneta „briesmoni”. Kādam tas bija zaļš milzis, citam bezformīgs radījums, bet kāds zēns izveidoja baltu trompeti, kas simbolizēja visu labo, kas atrodams globālajā tīmeklī.

Skolēni labprāt iesaistījās akcijā "Iesaki grāmatas par netu „. Viņi ne tikai pievienoja grāmatas izstādei, bet pēc izlasīšanas iesaistījās diskusijās ar saviem vienaudžiem. Ieteicamo grāmatu saraksts neiznāca tik garš kā gribētos, jo pusaudžu literatūrā dominē fantāzijas grāmatas

Bibliotēkas apmeklētājus piesaistīja radošajā nodarbībā tapušo t-kreklu izstāde.

Pavasaris Madonā nav iedomājams bez zaļā grāmatu vīriņa apciemojuma. Nu jau par tradīciju kļuvis, ka „**Bērnu žūrijas**” noslēguma pasākums notiek vienlaicīgi ar grāmatu svētkiem, kas ļauj veidot plašu un daudzpusīgu programmu dažādām vecuma apmeklētājiem. Nedēļu pirms svētkiem, Zaļais grāmatu vīriņš ieradās Madonā, lai staigājot pa pilsētas ielām un ciemojoties dažādās iestādēs, aicinātu cilvēkus uz „Grāmatu svētkiem”.

Zaļais vīriņš un skolēnu teātri no Lubānas vsk., Praulienas un Kalsnavas ciemojās visās Madonas PII, kur aplūkoja bērnu darbus, sniedza priekšnesumus un apbalvoja interesantāko zīmējumu autorus.

„Bērnu žūrijas” noslēguma pasākums pulcēja 793 bērnus un jauniešus no Madonas, Lubānas, Cescvaines, Varakļānu un Ērgļu novadiem, jo piedāvāja tikšanos ar interesantām personībām- Madonas pilsētas 1.vsk. notika tikšanās ar Daci Šteinbergu un Ievu Plūmi, Madonas pilsētas 2.vsk.ar Ingunu Baueri. Visiem interesentiem bija iespēja piedalīties sarunā „Atklāt pasauli caur zīmējumu un kustību” kinoteātrī „Vidzeme”. Noslēgumā visi kopā skatījāmies Lubānas, Kusas, Praulienas, Kalsnavas skolēnu teātru iestudējumus. Visskaļākos aplausus saņēma Barkavas leļļu teātra dalībnieki. Visiem interesentiem piedāvājām noskatīties animācijas filmu „Ledus laikmets. Dinozauru ēra”.

Tā kā Madonas kinoteātris izrādījās daudz par mazu visiem apmeklētājiem, tad pirmsskolas vecuma bērniem organizējam kino seansu nākamajā dienā.

Pasākuma laikā bērniem radās daudz dažādu jautājumu par „Bērnu žūriju”, par bērnu literatūru un Zaļā vīriņa personību, tāpēc tika noorganizēta preses konference Madonas novada bibliotēkā.

Otro gadu Madonas pilsētas svētku ieskaņā notiek **brīvdabas pasākums bērniem**. 2010. gada tēma dziviba@udens.es. Par tā popularitāti liecina lielais apmeklētāju skaits.- apmēram 248 (kaut gan notika radošo darbnīcu dalībnieku reģistrācija, uzskaitē nav pilnīgi precīza, jo ģimenes ar maziem bērniem, kuras piedalījās tikai kādā no aktivitātēm neregistrējās). Piedāvājām radošās darbnīcas- „Jūrnieku skola”

(sportiskas aktivitātes), „Jaunie kolumbi”(ģeogrāfiskie jautājumi), „Daba mums mēs dabai”(dabas aizsardzības plakātu veidošana, uzdevumi par dabu), „Zaļais improvizācijas teātris”, „Jautrā regate”(pašgatavoto papīra kuģīšu sacensības). Visās aktivitātēs īpaši bija padomāts par pašiem mazākajiem apmeklētājiem, jo piedāvājām mazuļu vecumam atbilstošus uzdevumus.

Tumšais un pelēkais rudens Latvijas bibliotēkās vairs nav iedomājams bez **Ziemeļvalstu bibliotēkas nedēļas** aktivitātēm. Gandrīz katru gadu šī nedēļa sakrīt ar Latvijas valsts svētku nedēļu, bet tās viena otrai ne tikai netraucē, bet pat papildina

Šogad vislielākais aktivitāšu skaits saistās ar grāmatu „Leduslācēns Ille”. Bērni ne tikai klausījās stāstu par balto lācēnu, bet iepazīnās ar Ziemeļiem un Grenlandi, kur dzīvo baltie lāči. Bērni noskaidroja, kāds izskatās, cik sver, ko ēd baltais lācis. Diskutēja par globālo sasilšanu, un kā tas ietekmē leduslāču dzīvi, iepazīnās arī ar citiem sugas brāļiem – brūno lāci, koalu un pandu Madonas novada bibliotēkas bērnu literatūras nodaļā stāsts par leduslācēnu Illi ne tikai tika kopīgi izlasīts, bet arī izspēlēts un izdejojts.

2010. gadā turpinājām sadarbību ar Madonas BJIC. Atzīmējot starptautisko dzīvnieku aizsardzības dienu, izsludinājām zīmējumu konkursu jaunākā vecuma bērniem „Tu esi atbildīgs par tiem, ko pieradināji”. Iesniegto darbus varēja apskatīt Madonas novada bibliotēkā. Tematiskā pēcpusdiena, veltīta dzīvnieku aizsardzībai un labāko zīmējumu autoru apbalvošana notika 12. oktobrī, piedaloties īstiem, dzīviem suņiem un viņu saimniekiem. Četrkājainie draugi demonstrēja savas prasmes un iemaņas, izraisot neviltotu prieku. Pasākumā piedalījās runcis Francis, kurš pārbaudīja bērnu zināšanas par dzīvnieku tēliem literatūrā un veterinārārste, kas atbildēja uz daudzajiem jautājumiem par dzīvnieku turēšanu mājās.

Skolēnu rudens brīvdienās, bibliotēkā notika animācijas filmu fragmentu demonstrējumi un diskusijas par konkrēto tēmu.

Oktobrī bija mūsu dainu tēva 175. dzimšanas diena. Tāpēc visu aktivitāšu pamatā- latviešu tautas dziesmas Interaktīvās nodarbībās, pirmskolas vecuma bērni

iepazīstinās ar bibliotēkā pieejamām folkloras grāmatām, dziedāja tautas dziesmas, dejoja, deklamēja. Skolēni labprāt piedalījās ekspresskonkursā „Vai tu zini?”- atbildēja uz jautājumiem par Kr. Baronu, skaitīja tautas dziesmas, centās skaidrot senvārdus, balvā saņemot saldumus

Sadarbības partneri.

Bērnu literatūras nodaļas darbs nav iedomājams bez sadarbības partneriem, jo tikai sadarbojoties visām ieinteresētām institūcijām, varam nodrošināt kvalitatīvu bērnu un jauniešu kultūrpolitiku, kas sekmē radošu un atbildīgu personību veidošanos. Mēs visi kopā varam palīdzēt bērniem iepazīt un izzināt pasauli, rosināt mērķtiecīgi tiekties uz sevis pilnveidošanu..

2010. gadā turpinājās sadarbība ar

- Madonas pilsētas 1. un 2. vsk.,
- Madonas Valsts ģimnāziju,
- Madonas pilsētas kultūras iestādēm,
- Madonas BJC
- citām Madonas, Cesvaines, Lubānas, Varakļānu un Ērgļu novadu pašvaldību un skolu bibliotēkām.

- Madonas pilsētas PII

Pateicoties ilggadīgai sadarbībai ar PII „Kastanītis”, kur audzinātāju mudināti un atbalstīti, vecāko grupiņu audzēkņi jau vairākus gadus lasa un vērtē „Bērnu žūrijas” grāmatas, šī bērnu darza audzēkņi, kļūstot par skolniekiem, regulāri apmeklē bibliotēku.

Bērnu literatūras nodaļas vadītāja

Līga Fiļipova

5. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums

Informācijas tehnoloģiju nodrošinājums Madonas novada bibliotēkā 2010. gadā nav mainījies. Augstā izmantojamības līmeņa dēļ strauji nolietojas datortehnika. Tuvākajā laika periodā tās kļūs par nopietnu problēmu, īpaši tas attiecināms uz 2005. gadā projektu ietvaros saņemto datortehniku.

Madonas novada bibliotēkas apmeklētājiem pieejamas tiešsaistes datubāzes Lursoft, Nais, Letonika, Letas arhīvs Nozare.Lv, Madonas novada bibliotēkā veidotās datubāzes- Novadpētniecība, elektroniskais katalogs- lasītāju datu bāze.

Apmeklētājiem pieejamas 16 datordarba vietas, printēšanas, skenēšanas, kopēšanas iespējas, skaipa aprīkojums.

Aktīvi tiek pielietotas bezvadu interneta WiFi izmantošanas iespējas bibliotēkā un tās apkārtnē.

Datori lietotājiem pieejami visās bibliotēkas struktūrvienībās. Interneta ātrums līdz 10M/s.

6. Novadpētniecības darbs

Novadpētniecības elektroniskajā datu bāzē datus no reģiona laikraksta „Stars” ievada Jaunākās periodikas lasītavas vadītāja Lilita Veckalniņa, izskata saņemtos periodiskos izdevumus un apkopo materiālus par Madonas, Cesvaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu novadu vietām, cilvēkiem, uzņēmumiem, iestādēm, vēsturi, ekonomiku, dabu un kultūrvēsturiskām tradīcijām, savukārt, tos apkopo un kārto Uzziņu lasītavas vecākā bibliotekāre Sarmīte Radiņa.

Lietotājiem pieejams bagātīgs novadpētniecības materiālu klāsts, kas šinī gadā izvietots Uzziņu lasītavā, apkopots gan mapēs (patreiz 181), gan kartotēkā, gan elektroniskajā datu bāzē, Madonas reģionālā laikraksta „Stars” apraksti pieejami arī LNB analītikas kopkatalogā.

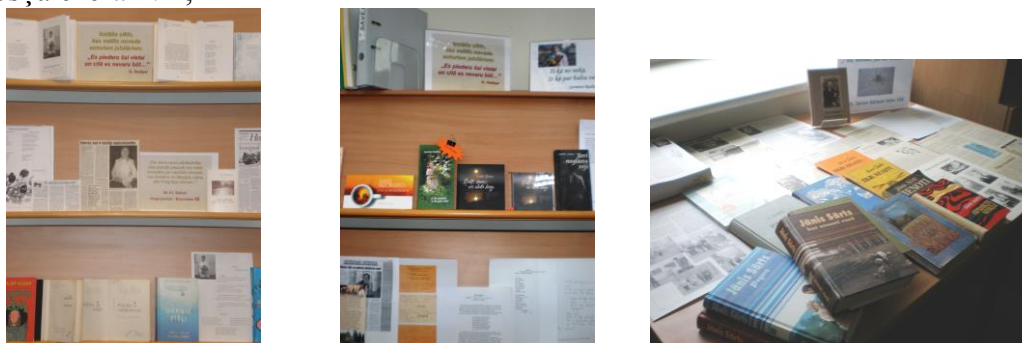
Iekārtojot izstādes abonementā, Uzziņu lasītavā, organizējot tematiskos pasākumus, tiek izmantots Novadpētniecības krājums. Daudz to izmanto skolēni Projektu nedēļās.

Izveidots novada autoru rokrakstu krājums, kas apkopots mapē, ierakstīts CD, iekārtota izstāde Bibliotēku nedēļas ietvaros.

2010. gadā izstāžu ciklā: „Es piederu šai vietai un citā es nevaru būt...”/S. Radiņa/ iekārtotas izstādes, kas veltītas novada autoriem jubilāriem:

– 04. 01. - Dainai Grigorjevičai - 50 - „Par vienu esmu pārliecināta: visā plašajā pasaulē nav nekā skaistāka par saulrieta akvareli, kas skatāms no Meņģeļu kalna pāri Pulgošņa ezeram.-”;

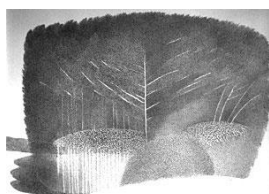
- 15. 03. Sarmītei Radiņai - 50 - „,it kā no nekā, it kā par baltu velti...”;
- 15. 05. Jānim Sārtam - 105 - „, Eu, sienāži, jūs tur klusāk! -”;
- 25. 05. Jurim Brežģim -75 - „,Atkalredze ar Madonu”;- 30. 06. - jubileja Oļģertam Skujam - „,Gabaliņš zemes zem kājām. Gabaliņš debesu virs galvas.-”;

- 15. 08. - Adinai Ķirškalnei - 95 - „,Labvēlības gaišā starā/Dzīve daudzkrāsaina kļūst-”;
- 28. 09. - Dzidrai Bogatirevai – 65 „,ne mirkli vien,.. ne mazuliet, bet. kamēr druva zied.”;
- 19.10. - Jānim Liepiņam - 80 - „,Un roka pati no sevis pēc baltas lapas tiecas,/Un augām dienām pār to galva kā ķiršu zars liecas.-”.

Konferenču zālē bija apskatāmas novada mākslinieku, fotogrāfu izstādes:

Ainas Pidikas foto izstāde – janvārī, Vitas Mālnieces grafikas - martā, Olītas Šleseres fotogrāfiju izstāde ”Plenēra piezīmes” - jūnijā, Oļģerta Skujas fotogrāfiju izstāde: „Katrš redzam savādāk” - jūlijā, Sandras Meldrājas gleznu izstāde: „Sapņu atdzimšana” - augustā, septembrī.

Pasākumi:

- 18. 03. - Sarmītes Radiņas jaunās dzejas grāmatas „,it kā pelnīti, it kā par velti” atvēršanas svētki;
- 07. 09. - „,Kaisās ugunis lejā no dvēseles tiltiem, kas tur mūs virs ūdeņiem” /S. Radiņa/ Dzejas dienas – video tilts – popularizējot sadarbību bibliotēkām un novada autoriem ar sadarbības partneriem Igaunijā un Lietuvā, neaizmirstot Dzejas dienās izgotāt mūsu novadniekus: A. Skrjabi, O. Skuju, A. Paegli, Ē Leonu, J. Meldrāju, S. Radiņu

Bibliotekārās stundas:

– 03. 02. Madonas pilsētas 2. vsk. 11. kl. skolēniem MNB: ”Informācijas meklēšanas iespējas MNB kopkatalogā un novadpētniecības, LNB, Lursoft, nozare.lv datu bāzēs, drošs internets”;

– 26. 03. Madonas pilsētas 2. vidusskolā 12 c kl. skolēniem: „Novada autore S. Radiņa, viņas daiļrade, jaunā grāmata „it kā pelnīti, it kā par velti””;

– 08. 09. Madonas pilsētas 2. vsk. 11. klašu skolēniem MNB: „Dzejas dienu tradīcijas Latvijā, Madonā. Novada autori - jubilāri: A. Ķirškalne, S. Radiņa, O.Skuja.”

– Sagatavotas prezentācijas par šiem trim autoriem, iesieti materiāli novadpētniecības krājumam.

Madonas novada bibliotēka nu jau vairākus gadus veiksmīgi sadarbojas ar Puķu draugu biedrību, sākumā atvēlot savas telpas nodarbībām, tad aktīvi iesaistoties nodarbību tematikā - atbilstoši tēmai piedāvājot izstādes no bibliotēkas krājumiem. 2010. gadā notika septiņas nodarbības.+ septiņas izstādes. Nodarbību tēmas aptver gan dārzu iekārtošanu, pilsētas un lauku vides sakārtošanu, apstādījumu projektēšanu, ierīkošanu, košumkrūmu, mūžzaļo augu izvēli, augļkopību u.c. Nodarbības vada profesionāļi – mūsu novadnieki, piem.: Aija Kaškure – dārzniece - dendrologs un Rūdolfs Dumbravs - selekcionārs. Nodarbību apmeklētāji kļūst par bibliotēkas lietotājiem un iepazīst mūsu nodaļu piedāvājumu.

11.03.10. Sniegta informācija: „Uzziņu lasītavas piedāvājums” Skolu bibliotekāru seminārā.

7. Projektizstrāde

Lai pilnveidotu un paplašinātu bibliotēkas pakalpojumu piedāvājumu, bibliotēkā izstrādāti un realizēti projekti, ne mazāk būtiska ir iesaistīšanās citu izstrādātajos projektos:

	2005.gads	2006.gads	2007.gads	2008.gads	2009.gads	2010.gads
Summa Ls	824	2139	700	1301	745	
Projektu skaits	11	10	6	4	4	8
Neatbalstīto projektu skaits	-	-	1	2	2	3

2010. gadā Madonas novada bibliotēkā izstrādāti 8 projektu pieteikumi dažādiem finansētājiem:

Nr. P.k.	Projekta nosaukums	
1	“ <i>Lasi un esi izglītots</i> ” (R. Krievāne)- Madonas novada pašvaldības Izglītības projektu konkursā / Skat. Darbs abonementā	Nav atbalstīts
2	„ <i>Senioru apmācība datorā un interneta lietošanā</i> ”(L. Veckalniņa)- Madonas novada pašvaldības Izglītības projektu konkursā	148.90 Ls- lektora apmaksai

3.	“Stratēģiskās zināšanas Madonas novada izaugsmei: teorētiski praktisks kurss Bibliotēku darbiniekiem”(I. Saulīte)- Madonas novada pašvaldības Izglītības projektu konkursā	112.- Ls- lektora apmaksai
4	“Biblioterapijas aizsākumi Madonas novada bibliotēkā” – atbalstīja Swed banka	100.- Ls un 50Ls vērtībā dāvanu kartes grāmatu iegādei
5	“Bērnu žūrija” (L. Fiļipova)- LNB Bērnu lit centrs	3 grāmatas un iespēja piedalīties Bērnu žūrijas – 2010 noslēguma pasākumā Kīpsalā.
6	“Vidzemes Lasīšanas svētki bērniem Madonā” (I. Saulīte)- VKP projektu konkurss	Nav atbalstīts
7	Sabiedrības informēšanas projekts par ES jautājumiem “Saudzē klimatu” (D. Lapiņa)- atbalstīja LR Arlietu ministrija /Skat. “Darbs ES informācijas un Uzziņu lasītavās”	Apmaksātas projekta aktivitātes
8	Madonas reģiona bibliotēku piedāvājuma popularizēšana internetā: mājas lapas uzlabošana Madonas novada bibliotēkā. (I. Saulīte) VKKF projektu konkursam	Nav atbalstīts

- Iesaistoties Madonas novada pašvaldības projekta “Nākotnes pilsēta” izstrādē Interreg projektu konkursam, izstrādāta darba pakete *Bibliotēkas (I. Saulīte)*
- Iesaistoties Madonas novada pašvaldības projekta “Eiropa Pilsoņiem” izstrādē, izstrādāta Bibliotēku sadaļa (*D. Puķīte*).
- Ar labiem panākumiem notiek sadarbība 3 novadu sadarbības projektā Ziemeļaustrumlatvijas Europe Direct informācijas centra izveide Gulbenē laika periodam 2009.-2013.g. ; vadošais partneris Gulbene.

8. Metodiskais un konsultatīvais darbs

2010. gadā metodiskais darbs ar 34 Madonas, Cesvaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu novados esošajām publiskajām pašvaldību bibliotēkām tika veikts sistemātiski un mērķtiecīgi. Izvērtējot 2010.gada metodiski konsultatīvā darba prioritātes, joprojām un tradicionāli aktuāli un ļoti nozīmīgi darbības virzieni bija:

1) bibliotekāru darba profesionālās pilnveides un tālākizglītības pasākumu nodrošināšana;

2) darbs ar IIS Alise visās reģiona pašvaldību bibliotēkās, apmācības, konsultācijas; Metodiski konsultatīvais darbs tika plānots, izmantojot dažādas darba formas – kursi, semināri, konsultācijas, tikšanās semināru starplaikos, sākumapmācības praktikumi, bibliotēku apmeklējumi.

2010. gadā mainījies bibliotēku skaits Madonas reģionā. Lubānas novadā no 4 pastāvīgām bibliotēkām līdz 2009. gada nogalei, šajā gadā veicot pievienošanu, palika 2 - Lubānas pilsētas bibliotēka un Meirānu bibliotēka. Izmaiņas sekojošas: Lubānas bērnu

bibliotēka pievienota pilsētas bibliotēkai un darbojas kā bērnu literatūras nodaļa, bet Indrānu bibliotēka – kā Lubānas pilsētas bibliotēkas ārējas apkalpošanas punkts.

Metodiski konsultatīvā darba veikšanā iesaistīti visi Madonas novada bibliotēkas darbinieki, jo speciālisti pašvaldību un arī skolu bibliotēku darbiniekus konsultē uzziņu un informācijas, SBA, projektu darbā, darbā ar IS Alise, regulāri sniedz informāciju par aktualitātēm darbā ar bērniem, jaunāko aktuālo informāciju bibliotēku darbībā. Tiek veicina sadarbība starp skolu bibliotēkām, skolu un pašvaldību bibliotēkām.

Lielākoties saziņa ar bibliotēkām notiek caur internetu, interneta nodrošinājums bibliotēkās ļoti atvieglo sadarbību, jaunākās informācijas nodošanu tālāk, ļauj salīdzinoši operatīvāk ar e-pastu starpniecību sazināties. Īpaši tādos gadījumos, kad ir steidzami risināmi dažādi jautājumi. Diemžēl Madonas novada Liezēres pagasta Mēdzūlas bibliotēkā kopš 2009. gada pavasarī notikušās datortehnikas zādzības internets nav atjaunots, bibliotēkā ir tikai savu laiku pagasta pārvaldē nokalpojais dators.

2010. gadā administratīvi teritoriālās reformas izmaiņas ieviesa arī bibliotekārajā dzīvē. Sadarbības ar Cesvaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu novadu bibliotēkām tālākai attīstībai ar reģiona galveno bibliotēku, 2010. gadā bija nepieciešams slēgt sadarbības līgumus. Lai noslēgtu līgumus, tika veikts ievērojams darbs un sarunas ar novadu pašvaldību vadītājiem, deputātiem. Tika noslēgti sadarbības līgumi ar Cesvaines, Lubānas un Varakļānu novadu pašvaldībām, jau 2009. gadā uzsāktās un gada garumā turpinātās sarunas ar Ērgļu novada pašvaldību vēl nav noslēgušās ar parakstītu sadarbības līgumu.

Tālākizglītības pasākumi

Madonas novada bibliotēkā 2010. gadā regulāri (katru mēnesi vismaz viens, izņemot jūliju) notika dažādi tālākizglītības pasākumi- apmācības, semināri.

Tālākizglītības kursi, apmācības

Pēc projekta *„Latvijas valsts un Bila & Melindas Geitsu fonda līdzfinansētais Latvijas publisko bibliotēku attīstības projekts”* 2008.gada intensīvā apmācības procesa bibliotēku darbiniekiem, 2009.gadā iegūto zināšanu, iemaņu un prasmju ieviešanu ikdienas darbībā, 2010. gadā atkal tika realizēti vairāki (4) apmācību kursi projekta „Trešais tēva dēls” ietvaros.

Apmācības

r. pk.	Apmācību nosaukums	Norises laiks	Apjoms (akad.st.)	Dalīb. skaits	Piezīmes
.	Seminārs „Interneta un televīzijas iespējas informācijas laikmetā”	25.- 29. janvāris	8	53	
.	seminārs “Klientu portāla <i>e-latvenergo.lv</i> iespējas”	9.februārī	3	24	4 bibliotekāri noklausījās kursu 2009. g.
.	Mentoringa apmācība darbam ar bērniem	22. un 23. marts	8	48	
.	Apmācību kurss „Latvijas bibliotēku portāls un vietējā	1.grupa – 30., 31.08., 3. 09.	16	33	3 apm. grupas

	satura publicēšanas iespējas”	2.gr.- 1.,2.,8.09. 3.gr.- 9.,10., 15.09.			
	Teorētiski praktisks kurss „Stratēģiskās zināšanas bibliotekāriem”	Sept.-nov.- 1x mēnesī	16	32	Semināru ietvaros, Madonas novada pašvaldības IN projekts

Semināri

Lai realizētu bibliotēkas nospraustos mērķus bibliotekāra lomas, nozīmības un prestiža celšanā, personības izaugsmi mūsdienu mainīgajā vidē, rosinātu pilnveidot bibliotēkas kā kultūrizglītības centrus, regulāri tiek organizēti semināri bibliotekāriem, kuros tiek sniegta jaunākā informācija par novitātēm ne tikai Latvijas, bet visas pasaules bibliotekārajā sabiedrībā. Šis - bibliotekāru darba profesionalitāte un tālākizglītība-metodiskā darba virziens – realizēts, rīkojot arī ikmēneša seminārus mēneša otrajā trešdienā. Kopā gada laikā noorganizēti 7 semināri.

Sakarā ar to, ka bibliotēka realizē EK Europe Direct informācijas tīkla projektu, tad semināru darba kārtībā ir tēmas par ES aktualitātēm.

Katrā seminārā runāts par aktualitātēm bibliotēku darbībā.

Šajā gadā tika noslēgts virtuālo ceļojumu pa pagastu/ pilsētu kultūrvidi cikls, kas tika uzsākts 2008. gadā.

Semināros grāmatu galdi ir atzinīgi novērtēta iespēja lētāk nekā veikalos iegādāties literatūru bibliotēku krājumu papildināšanai. Bibliotekāri ļoti iecienījuši IK „Virja” plašo un daudzveidīgo grāmatu piedāvājumu, īpaši nozaru literatūrā. Diemžēl Madonas novada bibliotēku līdzekļi šajā gadā grāmatu iegādei bija ļoti ierobežoti, tāpēc gada sākumā izdevniecības netika aicinātas piedalīties semināros. Atšķirīga situācija bija pārējos novados, kas sastāda mazāku bibliotēku skaitu.

Semināros tradicionāli iespēju robežās tiek plānota kādas izstādes atklāšana. Izstādes atklātas gan piedaloties vēstniecību pārstāvjiem (Slovākija, Čehija), gan LNB, ar ko laba sadarbība vairāku gadu garumā.

Semināru grafiks:

Nr. p.k.	Laiks	Tēma	Izstādes atklāšana	Izdevēji
1.	24. 02.	Pārskats par pašvaldību bibliotēku darbību 2009. gadā; Bibliotēku ieguldījums tautsaimniecībā	„Kultūras kanons: literatūra” – LNB, A.Vilks	
2.	12.05.	ES prioritāro jautājumu risinājumi Latvijā	Sekojošā Samta revolūcijas ceļam: Slovēģija pēc 1989.gada”, <i>Dušana Krištofika</i> kungs, Slovēģijas Republikas vēstnieks Latvijā	

3.	16. 06.	Pieredzes apmaiņas izbraukuma seminārs – Madonas, Ērgļu novadu bibliotēkas		
4.	7.09.	Dzejas dienas – video tilts - Latvija (Madona) – Igaunija (Rapla) – Lietuva (Anikšči) - pasākumā iesaistās triju valstu bibliotēkas un piedalās dzejnieki		Virja
5.	14.10.	Stratēģiskās zināšanas bibliotēku izaugsmei		Jumava
6.	3. 11.	Energoefektīva elektroenerģijas izmantošana, AS „Latvenergo” Energoefektivitātes centrs	„Leģendas par Čehijas pilīm un cietokšņiem”, Čehijas Republikas vēstniecības Latvijā pārstāvis M. Koreckis, LNB	Virja
7.	8. 12.	Izbraukuma seminārs Rīgā: ES māja LNB Bērnu literatūras centrs		

Tradicionāli gada pirmais seminārs *24. februārī* veltīts aizvadītā gada darbības analīzei un perspektīvām turpmākajā darbībā. Semināra tēmas:

- Sadarbība – attīstības pamats / I. Saulīte, Madonas novada bibliotēkas direktore
- Pārskats par pašvaldību bibliotēku darbību 2009. gadā / D. Puķīte, MNB direktores vietn. metodiskajā darbā
- Virtuāls ceļojums pa Sarkaņu pagasta un Cesvaines novada kultūrvidi: V. Nora, I. Bačuka, D. Akmentiņš, bibliotēku vadītāji
- SIA „Latvijas Grāmata”: Bibliotēku serviss / Aivis Vegers, *Latvijas Grāmata*
- Bibliotēku ieguldījums tautsaimniecībā / A. Vilks, LNB direktors
- Kultūras teritorija sociālajos medijos / Signe Valtiņa, LNB sabiedrisko attiecību speciāliste Signe Valtiņa par sociālajiem tīkliem

Izstādes atklāšanas laikā tiek parakstīts LNB un Madonas novada bibliotēkas korporatīvais sadarbības līgums

12.maijā organizētais seminārs veltīts Eiropas dienai, semināra nosaukums „ES prioritāro jautājumu risinājumi Latvijā”, organizēts sadarbībā Eiropas Komisijas „Europe

Direct” informācijas centra Gulbenē Madonas filiāles vadītāju Daigu Lapiņu. Seminārā tēmas:

- Latvija pasaulē- emigrācijas tendences Latvijā 2009 – 2010, *Solvita Putniņa*, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Madonas nodaļas vadītāja

- ESF finansējuma izmantošana nodarbinātības veicināšanai, *Lidija Kraukle*, Nodarbinātības valsts aģentūras Madonas filiāles vadītāja

- Vidzemes plānošanas reģiona ES struktūrfondu informācijas centra prezentācija un atvērto aktuālo struktūrfondu izklāsts, *Andris Kļaviņš*, VPR ES struktūrfondu infocentra darbinieks

- Finansējuma piesaistīšanas iespējas izglītības, kultūras un sociālo projektu ieviešanai, *Vivita Vecozola*, Madonas novada pašvaldības speciāliste pieaugušo izglītības jautājumos

- Latvijas - Igaunijas pārrobežu sadarbības projekti, *Sanita Soma*, Madonas novada pašvaldības TIC vadītāja, tūrisma darba organizatore

- ES aktualitātes, *Daiga Lapiņa*, EK Europe Direct informācijas centra Gulbenē Madonas filiāles vadītāja

- Latvija pasaulē – bibliotēku attīstības tendences, *Lilīta Veckalniņa*, MNB Lasītavas vadītāja:

- Jaunas dimensijas bibliotēku novadpētniecības darbā;
- MK noteikumi Nr. 317 „Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi”
- IS Alise ziņas
- Biblioterapijas pielietošana publiskajā bibliotēkā

16. jūnijā tradicionāli notika izbraukuma seminārs – šoreiz 35 dalībnieku brauciens pa sava- Madonas reģiona- Madonas un Ērgļu novada bibliotēkām un ievērojamām vietām, tika apmeklēti sekojoši objekti:

- Bērzaunes pagasta bibliotēka Sauleskalnā, Kalsnavas pagasta bibliotēka, Kalsnavas arborētums, Bērzaunes pagasta bibliotēka Bērzaunē, Bērzaunes ev. lut. baznīca, z/s „Līvi” (kazas), Vestienas pagasta bibliotēka, Ērgļu bibliotēka, R. Blaumaņa memoriālmuzejs „Braki” Lido lauki „Ķirsona muiža”

I. Zvirgzdiņa saviem kolēģiem par bibliotēku

Vestienas bibliotēkā

Bibliotēku darbinieki sniedza plašu ieskatu savā bibliotekārajā darbībā, notika savstarpēja pieredzes apmaiņa. Paldies šo bibliotēku vadītājiem par jauko un viesmīlīgo uzņemšanu!

Semināri pēc vasaras pārtraukuma atsākās 7. septembrī

Seminārs lānots 2 daļās –1) bibliotekārā darba aktualitātes un 2) Dzejas dienas:

1. Bibliotēku darba aktualitātes:

- Madonas novada bibliotēku darbiniekiem – tikšanās ar Madonas novada pašvaldības deputātiem: priekšsēdētāja vietnieci *Daigu Elgu Ābolu*, Izglītības un kultūras jautājumu komitejas priekšsēdētāju *Valdi Vucānu*; novada kultūras darba organizatoru *Jāni Kļaviņu*

- Stratēģiskās zināšanas bibliotēku izaugsmei, *Imelda Saulīte*, Madonas novada bibliotēkas direktore

- Bibliotēku darba aktualitātes, *Daiga Puķīte*, Madonas novada bibliotēkas direktores vietniece

2. „Kaisās ugunis lejā no dvēseles tiltiem, kas tur mūs virs ūdeņiem” /S. Radiņa/
Dzejas dienas – video tilts - Latvija (Madona) – Igaunija (Rapla) – Lietuva (Anikšči) - pasākumā iesaistās triju valstu bibliotēkas un piedalās dzejnieki:

- Kristiina un Andress Ehini - Raplas bibliotēkā,

- Zita Butkute un Algirdas Gogelis - Anikšču bibliotēkā,

- Madonas novada autori Anita Skrjabe, Oļģerts Skuja un atdzejotāji Guntars Godiņš, Jānis Elsbergs – Madonas novada bibliotēkā.

- piedalās mūziķis Intars Zommers

13. oktobrī seminārā tiek turpināts jau septembrī uzsāktais teorētiski praktisks kurss 16 stundu apmācību kurss „Stratēģiskās zināšanas bibliotekāriem” ar Madonas novada pašvaldības Izglītības nodaļas projekta atbalstu. Apmācības vada bibliotēkas direktore I. Saulīte

Novembra semināra (11.11) tēmas:

- Madonas novada bibliotēku darbiniekiem – tikšanās ar Madonas novada pašvaldības deputātiem: priekšsēdētāja vietnieci *Daigu Elgu Ābolu*, Izglītības un kultūras jautājumu komitejas priekšsēdētāju *Valdi Vucānu*; novada kultūras darba organizatoru *Jāni Kļaviņu*

- Stratēģiskās zināšanas bibliotēku izaugsmei, *Imelda Saulīte*, Madonas novada bibliotēkas direktore

- Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļai veltīts lasījums „Zintnieces pareģojums”, *Sarmīte Radiņa*, Madonas novada bibliotēkas galvenā bibliotekāre

- Bibliotēku darba aktualitātes:

- „Pašvaldību bibliotēku interešu aizstāvība”- atziņas no semināra, *Vēsma Nora*, Cesvaines bibliotēkas vadītāja,

- Par komplektēšanas politiku bibliotēkās un IS Alises jaunumi, *Dina Aleksandrova*, *Kaiva Veita*, Madonas novada bibliotēkas KKN

- Aktuāli jautājumi, *Daiga Puķīte*, Madonas novada bibliotēkas direktores vietniece

- Energoefektīva elektroenerģijas izmantošana. *Biruta Ģine un Andris Spīdāns*, AS „Latvenergo” Energoefektivitātes centrs

I. Saulīte par stratēģiskām zināšanām

8.decembrī organizēts Madonas, Cesvaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu novada bibliotēku darbinieku izbraukumseminārs uz ES māju Rīgā kā viena no aktivitātēm „Sabiedrības informēšanas projekta par Eiropas Savienības jautājumiem „Saudzē klimatu!”” ietvaros. Izbraukumsemināru Madonas, Cesvaines, Ērgļu, Lubānas un Varakļānu novada bibliotēku darbiniekiem finansē Latvijas Republikas Ārlietu ministrija, kas ar 2010.gada 1.janvāri koordinē Eiropas Savienības informācijas punktu darbību 32 Latvijas pilsētās, tajā skaitā arī Madonā. Seminārā piedalījās 35 bibliotekāri, tajā skaitā 7 skolu bibliotekāri. Tika apmeklēts arī LNB Bērnu literatūras centrs.

Vizītes ES mājā laikā tika piedāvātas sekojošas tēmas:

- Iepazīšanās ar ES mājas zināšanu, sarunu un mākslas istabām, Gunita Eberte – ES mājas zināšanu, sarunu un mākslas istabu vadītāja
- Eiropas Parlaments – iespējas un ietekme, Kalvis Stalīdzāns – ES mājas zināšanu, sarunu un mākslas istabu vadītāja vietnieks
- Eiropas Komisija – Briselē un Latvijā, Liene Reine – EKP Komunikācijas nodaļas asistente
  - Klimata politika Eiropā, Andžela Pētersone – Vecākā referente Klimata politikas nodaļa Klimata politikas un tehnoloģiju departaments Vides ministrija
  - LR Ārlietu ministrijas ES informācijas bibliotēkas apmeklējums (2.stāvs)

Priecē bibliotekāru komentāri par semināru saturu, pozitīvo atmosfēru, iespēju dalīties un smelties pieredzē ar kolēģiem.

2010. gads ievērojams ar to, ka Madonas novada bibliotēku darbība un to nepieciešamība bija jāpierāda pašvaldības deputātiem. Tika izveidota darba grupa, kuras uzdevums bija iepazīties ar Madonas novada bibliotēku darbību pēc noteiktiem kritērijiem, tajā ietilpa deputāti un 3 bibliotēku pārstāvji. Darba grupai bija jāiesniedz daudz un dažādas ziņas, lai pierādītu, ka tās strādā, ir apmeklētāji, notiek aktivitātes; datu apkopošana prasīja pietiekami nozīmīgu laiku. Tika izveidota vienota algu sistēma novadā. Divu semināru darba programmas tika iekļauta tikšanās ar novada pašvaldības deputātiem, kultūras darba organizatoru. Novembrī uz tikšanos kopā sanāca Madonas novada bibliotekāri, lai pārrunātu dažādus aktuālus darba jautājumus, finanses.

IIS Alise apmācības un ieviešana bibliotēku darbībā

Kopš 2008. gada Madonas reģiona visās pašvaldību bibliotēkās ir ieviesta IIS Alise, izveidots lasītāju katalogs. 2010. gadā turpinājās rekatalogizācijas process pašvaldību bibliotēkās. IS Alise sistēmas administratore un KKN nodaļas vadītāja sniedza konsultācijas un apmācīja kolēģus neskaidros jautājumos darbā ar IS Alise. Diemžēl darbs Madonas novada bibliotēkās ar IS Alise notiek „uz parāda”, jo novadā nav sakārtots finanšu jautājums šajā lietā.

Madonas, Cesvaines, Ērgļu, Lubānas, Varakļānu novadu konsultatīvās bibliotēku padome (KBP)

2009. gada oktobrī ievēlētā Madonas, Cesvaines, Ērgļu, Lubānas, Varakļānu novadu pašvaldību bibliotēku konsultatīvā bibliotēku padome aktīvāk sāka darboties 2010. gada otrajā pusē. Sakarā ar darbinieku maiņu, bija izmaiņas locekļu sastāvā. Tajā ietilpst:

- 1.Imelda Saulīte, Madonas novada bibliotēkas direktore
- 2.Daiga Puķīte, Madonas novada bibliotēkas direktores vietniece metodiskajā darbā – KBP priekšsēdētāja
- 3.Kaiva Veita, Madonas novada bibliotēkas IS Alise sistēmas administratore-protokoliste
- 4.Ineta Zvirgzdiņa, Madonas novada Bērzaunes pagasta bibliotēkas vadītāja
- 5.Rita Moroza, Madonas novada Barkavas bibliotēkas vadītāja
- 6.Vēsma Nora, Cesvaines novada Cesvaines bibliotēkas vadītāja – KBP priekšsēdētājas vietniece
- 7.Sarmīte Dreiblate, Ērgļu novada Ērgļu bibliotēkas vadītāja
- 8.Biruta Ēķe, Lubānas novada Lubānas bibliotēkas bērnu nodaļas vadītāja
- 9.Teresija Ivenkova, Varakļānu novada Murmastienes pagasta bibliotēkas vadītāja

Reģiona - Madonas, Cesvaines, Ērgļu, Lubānas, Varakļānu novadu konsultatīvā bibliotēku padome ir sabiedriska konsultatīva institūcija, kas piedalās reģionālās stratēģijas izstrādē bibliotēku jomā, veicina bibliotēku attīstību un sadarbību, kā arī lēmumu pieņemšanu jautājumos, kas attiecas uz bibliotēku darbību. 2010. gadā sanāca 2 reizes – 15.septembrī un 29. septembrī devās profesionālās pieredzes apmaiņas braucienā uz Limbažu galveno bibliotēku, lai uzklausītu kolēģu viedokļus, pieredzi, kur šāda padome jau darbojusies vairāku gadu garumā. Brauciena laikā tika apmeklētas vēl 3 Limbažu novada bibliotēkas.

Bibliotēku akreditācija

Saskaņā ar vietējās nozīmes bibliotēku akreditācijas procesu, atkārtota akreditācija paredzēta 2012.gadā un 2013.gadā, taču darbs pie bibliotēku pakalpojumu pieejamības, attīstības notiek nepārtraukti finanšu, cilvēkresursu un citu iespēju robežās.

Sadarbība ar skolu bibliotēkām.

Lai nodrošinātu bibliotēku darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanu, vairāku gadu garumā turpinās laba sadarbība ar skolu bibliotekāriem.

Skolu bibliotekāri savus semināru 11.martā un 28.oktobrī organizējuši Madonas novada bibliotēkas telpās, kuros piedalījās un par Madonas novada bibliotēkas piedāvājumu un sadarbības iespējām vēstīja vairāki bibliotēkas darbinieki (I.Saulīte, D. Lapiņa, S. Radiņa, K. Veita, D. Puķīte).

Ar IS Alise darbu uzsākušas un turpina 7 skolu bibliotēkas, saņemot kvalitatīvu profesionālu palīdzību no IS Alise administratores K. Veitas.

Ļoti veiksmīga ir sadarbība ar Madonas novada skolu bibliotēku metodiskā darba koordinatori Gitu Eiduku Madonas Valsts ģimnāzijā.

19. maijā dalība reģiona skolu direktoru sanāsmē ar prezentāciju par informācijas meklēšanas iespējām.

Sākumapmācības praktikums

2010. gadā tālākizglītības sākumapmācības praktikuma pēc 24 stundu programmas apguvē netika iesaistīts neviens bibliotekārs, jo nebija nepieciešamības.

Praktikumu 2009. gada oktobrī uzsāka Biksēres bibliotēkas vadītājs Didzis Akmentiņš, apgūstot prasmes darbā ar IS Alise, taču pārējo programmu neapguva, jo ir pietiekams darba stāžs skolas bibliotēkā. Apmācības galvenokārt notika skolu bibliotekāriem pēc individuāla plāna, uzsākot praktisku darbu ar IS Alise.

Kadru maiņa

No 35 pašvaldību publiskajām bibliotēkām ar kopējo bibliotekāro darbinieku skaitu –54 šajā gadā kadru izmaiņas bijušas 4 bibliotēkās: darba attiecības Lubānas pilsētas bibliotēkā pārtrauca ilggadējā vadītāja Vaida Levāne, no aprīļa šajā bibliotēkā vadītāja ir Inguna Kaņepone, kura līdz tam bija bibliotekāre; līdzīga situācija Ērgļu bibliotēkā, kur arī darba attiecības pārtrauca ilggadējā vadītāja Malda Goba un no augusta bibliotēkas vadītāja ir Sarmīte Dreiblate, šajā bibliotēkā pieņemta darbā par bibliotekāri Inga Razenovska. Ļaudonas bibliotēkā no darba (0,5 slodzes) aizgāja bibliotekāre Tatjana Kriškāne, līdz ar to šajā un Sāvienas bibliotēkā strādā Aija Jakubjaņeca, abās bibliotēkās kopā 1 slodze.

Bibliotēku apmeklējumi

Aizvadītajā gadā tika apmeklētas 27 bibliotēkas, dažas bibliotēkas apmeklētas vairākas reizes, kopā 31 apmeklējumi.

Varam lepoties ar to, ka 30. martā Bērzaunes bibliotēkā Sauleskalnā viesojās Bila un Melindas Geitsu fonda un KIS pārstāvji, lai iepazītos ar Latvijas bibliotēkām un izvērtētu projekta sniegtos un guvumus.

17. novembrī notika Ērgļu novada Jumurdas pagasta jaunās administratīvās ēkas atklāšanas svētki, kurā mājvietu radusi arī bibliotēka, iegūstot skaistas telpas un jaunas mēbeles.

Bibliotēku apmeklējumi 2010. gadā:

Nr. p.k.	Bibliotēkas nosaukums	1.pusgads	2.pusgads
	Madonas novads		
1.	Madonas novada bibliotēka		
2.	Aronas pagasta Aronas bibliotēka		28.12.
3.	Aronas pagasta Kusas bibliotēka		28.12.

4.	Aronas pagasta Viesienas bibliotēka		28.12.
5.	Barkavas bibliotēka		
6.	Barkavas pag. Stalīdžānu bibliotēka		
7.	Bērzaunes pagasta bibliotēka	30.03., 16.06.	28.12.
8.	Dzelzavas pagasta 1. bibliotēka		16.09.
9.	Dzelzavas pagasta 2. bibliotēka		16.09.
10.	Kalsnavas pagasta bibliotēka ar filiāli Aiviekstē	16.06.	14.09.
11.	Lazdonas pagasta bibliotēka		16.09.
12.	Liezēres pagasta bibliotēka		28.12.
13.	Liezēres pagasta Mēdzūlas bibliotēka		28.12. ?
14.	Ļaudonas pagasta bibliotēka		14.09.
15.	Ļaudonas pagasta Sāvienas bibliotēka		28.12.
16.	Mārcienas pagasta bibliotēka		28.12.
17.	Mētrienas pagasta bibliotēka		14.09.
18.	Ošupes pagasta bibliotēka		
19.	Ošupes pag. Degumnieku bibliotēka		
20.	Praulienas pagasta bibliotēka		14.09.
21.	Praulienas pag. Saikavas bibliotēka		14.09.
22.	Sarkaņu pagasta bibliotēka		16.09.
23.	Sarkaņu pagasta Biksēres bibliotēka		16.09.
24.	Vestienas bibliotēka	16.06.	
	Cesvaines novads		
25.	Cesvaines bibliotēka		16.09.
26.	Kraukļu bibliotēka		16.09.
	Ērgļu novads		
27.	Ērgļu bibliotēka	16.06.	
28.	Jumurdas bibliotēka		17.11.
29.	Liepkalnes bibliotēka		
30.	Sausnējas bibliotēka		
	Lubānas novads		
31.	Lubānas pilsētas bibliotēka	26.05.	20.11.
32.	Lubānas novada Meirānu bibliotēka	25.05.	
	Varakļānu novads		
33.	Varakļānu tautas bibliotēka		
34.	Murmastienes bibliotēka	10.05.	
35.	Stirnienes bibliotēka	10.05.	

Šajā gadā būtiskas izmaiņas nav vērojamas, pozitīvās pārmaiņas – remonts, mēbeles, iekārtojums galvenokārt veikts iepriekšējos gados.

Bibliotēkās sniegtas konsultācijas neskaidros darba jautājumos, pārbaudīta darba dokumentācija, novērtēts bibliotēkas vizuālais iekārtojums. Situācijas ir dažādas, arī attieksme pret veicamajiem pienākumiem ir dažāda.

Ikgadējā brauciena laikā bibliotēkās vizīte iepriekš nav pieteikta, tāpēc ir zināms risks, ka objektīvu apstākļu dēļ kāda no bibliotēkām nestrādā.

Bibliotekāri ir allaž gaidīti Madonas bibliotēkā un zina, ka šeit tiks sniegtas konsultācijas neskaidros darba jautājumos, kopīgi meklēti problēmu risinājumi, sniegti padomi jebkurā darba jautājumā. Bibliotekāri allaž aicināti apmeklēt seminārus, konferences, saietus ārpus sava novada, reģiona, lai paplašinātu zināšanu loku un dalītos gūtajos iespaidos ar kolēģiem, diemžēl liela daļa bibliotekāru neiesaistās šādās aktivitātēs. Diemžēl aktivitāte samazinājusies arī finansu ietekmē.

Madonas bibliotēkas darbinieku veikums, ko atzinīgi novērtē pagastu un pilsētu bibliotekāres, stimulē tālākam radošam darbam, meklējot aizvien jaunas darba formas un metodes.

Direktores vietniece metodiskajā darbā

Daiga Puķīte

9. Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Madonas novada bibliotēka rekonstruētas telpas Skolas ielā 12 izmanto kopš 2003. gada nogales. Ēka uzbūvēta atbilstīgi Būvnormatīviem, un līdz 2009. gadam pakāpeniski un plānveidīgi tika sakārtota apkārtnē, uzlabots, atjaunots aprīkojums.

2009. gadā līdz ar finansiālo krīzi šis process ir apstājies. 2010. gadā, optimizējot bibliotēkas darbību, komplektēšanas un katalogizācijas nodaļa pārcelta no pagrabstāva uz otro stāvu, tādējādi paplašinot krātuvju un tehnisko telpu platību.

Bibliotēkas funkcionālais izvietojums pielāgots ēkas būvei, lai klientiem būtu ērti pieejami pakalpojumi. Bibliotēka ir izvietota 4 stāvos.

Darbs organizēts atbilstoši klientu pieprasījumam, ērtībām. Bibliotēka piedāvā abonementu, tajā skaitā starpbibliotēku abonementa iespējas, 3 lasītavas un Bērnu literatūras nodaļu.

Telpu izkārtojums un norāžu sistēma izveidota, pielietojot dizaina studijas „Grafis” pakalpojumus.

Bibliotēkas izvietojums no funkcionālā viedokļa orientēts apmeklētāju ērtībām:

1. stāvs- abonements, Jaunākās periodikas lasītava (šī struktūrvienība pilda informācijas punkta funkcijas- sniedz uzziņas, konsultē un palīdz orientēties),

2. stāvs- Eiropas Savienības informācijas punkts, uzziņu lasītava, novadpētniecības krājums, konferenču zāle,

3. stāvs- Bērnu literatūras nodaļa.

Pagrabstāvā izvietotas krātuves un palīgtelpas.

Piecas dienas nedēļā bibliotēkas apmeklētājiem ir pieejami kafējnīcas pakalpojumi (Bibliotēka nomā telpas kafējnīcas vajadzībām).

Apmeklētāju zona – lasītāju apkalpošanas telpas- abonements, lasītavas, bērnu literatūras nodaļa ir 545 m² no 1145m² bibliotēkas platības, nodrošinātas 135 lasītāju vietas (konferenču telpu ieskaitot).

Kopumā vērtējot bibliotēkas infrastruktūra atbilst kvalitatīvu pakalpojumu nodrošināšanas iespējām.

10. Personāls

2009. gada otrā pusē sakarā ar izmaiņām likumdošanā attiecībā uz pensionāriem, no darba aizgāja ilggadīgā bibliogrāfe Dace Upīte. Samazinoties iestādes finansējumam, bibliogrāfa funkcijas sadalītas pa struktūrvienībām bez papildus darba apjoma palielinājuma apmaksas. 2010. gadā, samazinoties atalgojuma fondam, likvidēta bibliogrāfa amata vieta.

Izvērtējot darbinieku skaitu atbilstoši MK noteikumiem, jāatzīmē, ka klientu apkalpošanā strādājošiem 7 bibliotekārajiem speciālistiem (MK Noteikumos vienai pilnai slodzei atbilst 12000 iespiedvienību izsniegums), faktiski 2010. gadā uz vienu klientu apkalpojošo darbinieku Madonas novada bibliotēkā bija 21546 iespiedvienību izsniegums, jeb būtu nosakāmas 1,8 slodzes.

2010. gada sākumā, bibliotēku iekļaujot centralizētajā grāmatvedības sistēmā, likvidēta grāmatveža amata vienība.

Samazinoties atalgojuma finansējumam, saglabājot bibliotekāro speciālistu slodzes, samazinātas slodzes tehniskajam personālam:

saimniecības daļas vad.- 0,2 slodzes,

sētniece- 0,5 slodzes

2 apkopējas- 0,5 slodzes katrai.

Pašvaldībā izveidojot IT nodaļu, kuras pienākumos ietilpst veikt visu tās iestāžu IT pārraudzību, likvidēta datortīkla administratora amata vienība bibliotēkā.

Tātad 2010. gada otrajā pusē bibliotēkā strādā 15 darbinieki uz 12,7 slodzēm.

Visi bibliotēkā strādājošie nozares speciālisti, direktori ieskaitot, ir ar profesionālo izglītību, tajā skaitā 6 ar augstāko profesionālo izglītību, 5 ar vidējo profesionālo izglītību, visi strādā pilnas slodzes darbalaiku.

2010. gada sākumā direktore Imelda Saulīte absolvēja Rēzeknes augstskolas Ekonomikas fakultātes Vadības zinību maģistratūras programmu, aizstāvot maģistra darbu „Pašvaldību publisko bibliotēku pārvaldība stratēģiskās vadīšanas kontekstā”.

Savukārt ES un Uzziņu lasītavas vadītāja Daiga Lapiņa uzsāka studijas šinī pašā programmā.

Visi Madonas novada bibliotēkā strādājošie speciālisti ir pilnveidojuši un papildinājuši izglītības un zināšanu līmeni, piedaloties dažādos semināros, konferencēs,ursos, dalība kuros ir rūpīgi plānota atbilstoši darba specifikai un nepieciešamībai.

Tālākizglītības jomā galvenais akcents, lielākā vērība vērsta uz informācijas tehnoloģiju pielietojuma apguvi, IS izmantošanas prasmju padziļināšanai, paralēli pilnveidojot gan tradicionālās, gan digitālā darba metodes.

Ik gadu bibliotēkas darbinieki plānveidīgi tiek komandēti dalībai tālākizglītības pasākumos, nopietni izvērtējot dažādu mācību piedāvājumus.

Nr. p.k.	Piedalās	Kursi , apmācības	Kur
1.	L. Veckalniņa	Metodika darbam ar cilvēkiem ar īpašām vajadzībām	Rīga
2.	D. Puķīte. I. Saulīte	Profesionālās pilnveides kursi „Mūsdienīgu pedagoģisku pieeju	Valmiera

		metodiskajā darbā”	
3	L. Veckalniņa	“Padziļinātā analītika”	Rīga
4	Visi bibliotēkas darbinieki	Mentoringa apmācība darbam ar bērniem	Madona ,MNB
5	D. Lapiņa	Apmācību kurss, „Latvijas bibliotēku portāls un vietējā satura publicēšanas iespējas	Madona, MNB
6		Stratēģiskās zināšanas bibliotēku izaugsmei	Madona, MNB

Semināri un konferences			
1.	D. Puķīte	LBB 14. konference „Bibliotēkas rada nākotni, balstoties kultūras mantojumā”	Rīga, RSU
2.	Visi bibliotēkas darbinieki	Seminārs „Interneta un televīzijas iespējas informācijas laikmetā”	Madona, MN
3.	Visi bibliotēkas darbinieki	seminārs “Klientu portāla <i>e-latvenergo.lv</i> iespējas”	Madona, MN
4.	D. Puķīte I. Saulīte D. Lapiņa	Starptautiska konference „Bibliotēka bez robežām. Radošums un starpnozaru sadarbība.”	Valmiera
5.	D. Puķīte D. Lapiņa	Latvijas bibliotekāru biedrības Vidzemes nodaļas rīkotajā konferencē „Sirsnībā un interešu kopībā jau 13.reizi”	Alūksne
6.	I. Saulīte	Pašvaldību bibliotēku interešu aizstāvība.	Rīga Gētes institūts
7.	L. Fiļipova	Pasaule tuvumā un tālumā: Jaunas partnerības un tehnoloģiju pasaules izzināšanai	
8.	D. Aleksandrova K. Veita	Seminārs publisko bibliotēku krājuma veidošanas speciālistiem	Rīga LNB BAI
9.	I. Saulīte	Latvijas zinātnisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru sanāksme	Rīga
10.	D. Puķīte	Publisko bibliotēku metodiķu seminārs	Rīga
11.	D. Puķīte I. Saulīte D. Lapiņa	Seminārs „Pārmaiņu spēks”	Valmiera
12.	D. Lapiņa	4 Europe Direct informācijas centru, Eiropas Savienības informācijas punktu semināri	Rīga
13.	D. Lapiņa	15.-18.jūnijā piedalījusies informatīvajā vizītē – seminārā par ES sociālās politikas jautājumiem	Briselē

Pamatojoties uz EP deputāta Dr. Krišjāņa Kariņa uzaicinājumu, L. Fiļipova, D. Puķīte un K. Veita bija vizītē Briselē, lai klātienē iepazītos ar deputāta darbu.

11. Finanšiālais nodrošinājums

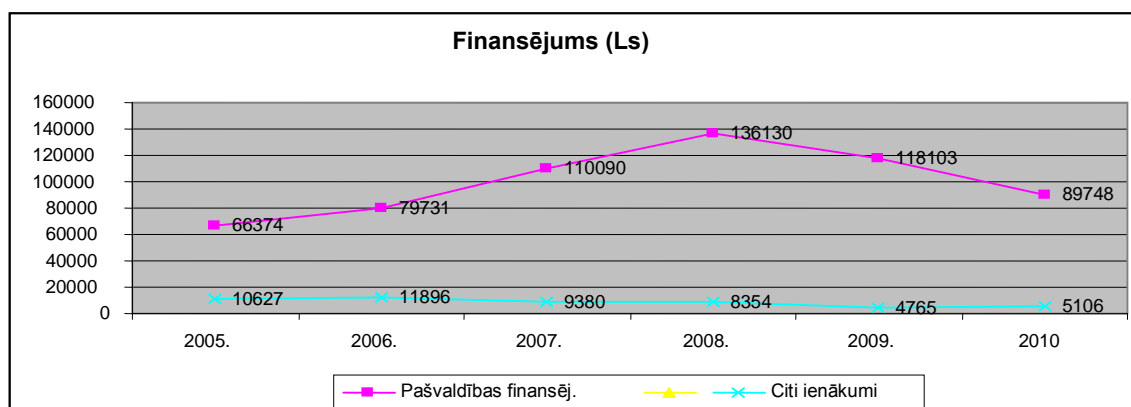
2010 gads līdzīgi kā 2009. gads Madonas novada bibliotēkā finansējuma ziņā sākās ar 15% atalgojuma samazinājumu bibliotēkas budžetā, kopējā budžeta samazinājumu, finansīālajam nodrošinājumam noslīdot atbilstoši laika periodam 2006, 2007. gadā.

2010. gads iezīmējas ar finansējuma modeļa maiņu. Bibliotēkas darbību nodrošina Madonas novada domes finansējums, reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas daļēji tiek finansētas no demontētā Madonas rajona teritorijā izveidoto novadu- Cesvaine, Lubāna, Varakļāni pašvaldību finansējuma.

Papildus finansējuma ienākumi tiek plānoti, tomēr tos mūsdienā mainīgajos apstākļos prognozēt viennozīmīgi nevar. Šie ieņēmumi tiek ievirzīti pamatbudžetā, tajās sadaļās, kurās finansējums ir vairāk nepieciešams. Bibliotēkas maksas pakalpojumu ieņēmumi pamatā sastāv no telpu nomas maksas, stabila, bet nedrošu finansējuma daļu nes kafejnīcas telpu nomas maksa. Būtiskas izmaiņas šajā jomā radās līdz ar bibliotēkas pārreģistrāciju VID 2010. gada aprīlī, kā pašvaldības- nodokļu maksātājas struktūrvienībai. Telpu nomas maksa tika aplikta ar PVN.

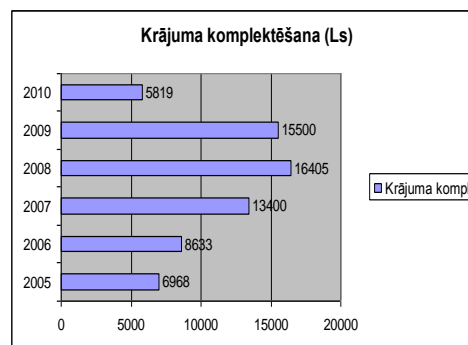
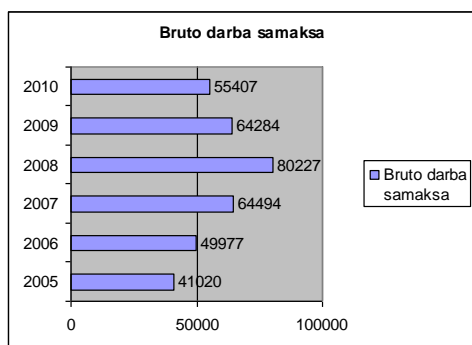
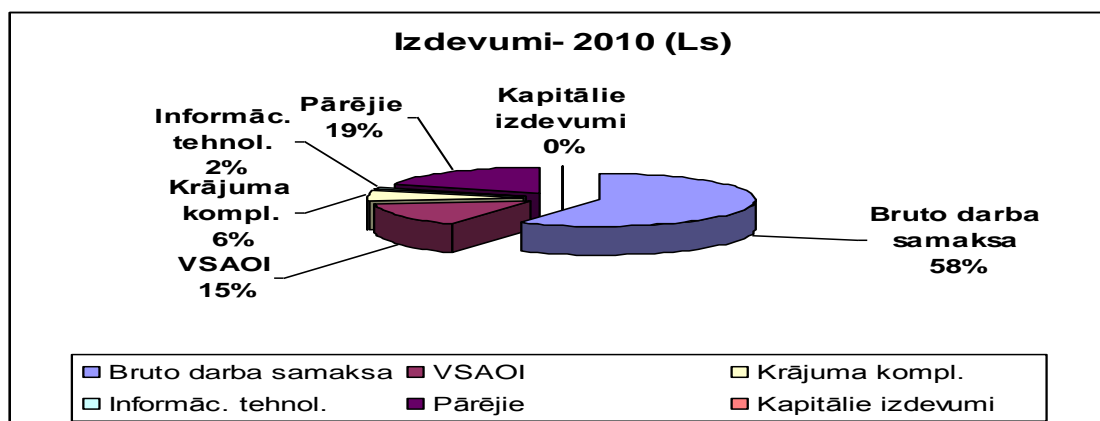
Ieņēmumi (Ls)						
Atlikums no g. sāk.			895	2		1123
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Madonas raj. padome	39885	47792	66569	87807	84614	
Madonas pils. dome	26489	31939	43521	48323	33489	
Madonas novada pašvaldība						89748
Citi finans. avoti	10627	11896	9380	8354	4765	5106
Finansējums kopā	77001	91627	119470	14484	122868	94854

Budžeta atlikums no 2009. gada ieskaitīts kopīgā Madonas novada budžetā.

Izdevumi (Ls)	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Bruto darba samaksa	41020	49977	64494	80227	64284	55407
VSAOI	9426	11438	14932	19330	17112	14115
Krājuma kompl.	6968	8633	13400	16405	15500	5819
Informāc. tehnol.	2959	2146	2811	1909	4026	1694
Pārējie	15878	17115	17849	25552	20823	17819
Kapitālie izdevumi	750	1423	6877	1063	0	0
Kopā	77001	90732	120363	144486	121745	94854

Finansējums krājuma komplektēšanai

	2005.gads	2006.gads	2007.gads	2008.gads	2009.gads	2010.gads
Iedzīvotāju skaits	9320	9242	9125	8981	8857	8527
Izmaksas uz 1 iedz.	0,74	0,93	1,46	1,82	1,75	0,66

Finansējums krājuma komplektēšanai Madonas novada bibliotēkā (Ls) 2005. - 2010.

	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Grāmatām	5150	6174	10432	12722	12842	4053
Periodiskajiem izdevumiem	1679	2449	2968	3243	2500	1616
Elektroniskajiem izdevumiem	93	10		440	155	

Citiem dokumentiem	46				3	
Kopā	6968	8633	13400	16405	15500	5669

Pārskata periodā Madonas novada bibliotēkas apmeklētājiem ir bijušas pieejamas tiešsaistes datubāzes Lursoft, Letonika, Letas arhīvs Nozare.Lv.

12. Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte.

Bibliotēkai kā multifunkcionālai pašvaldības budžeta iestādei ir sava noteikta darba specifika. Sadarbības iespēju paplašināšana bibliotēku vidē ļauj optimālāk veikt bibliotēku pamatuzdevumu – sniegt kvalitatīvus un operatīvus informācijas pakalpojumus, ļauj racionālāk organizēt bibliotekāro darbu, nodrošina ne tikai datu, bet arī ideju apmaiņu, citu pieredzes apguvi.

Par spīti grūtībām ir svarīgi uzturēt sadarbības saiknes, veidojot ilgtspējīgas partnerattiecības, jo tas ir ieguldījums un lielā mērā arī garants attīstībai.

Labā sadarbība izveidojusies ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, kā rezultātā 2010. gada sākumā noslēgts korporatīvās sadarbības līgums.

Madonas bibliotēka vienmēr ir centusies piedāvāt klientiem interesantu un saturiski bagātu piedāvājumu, un tas ir iespējams sadarbojoties.

Līdzīgi attīstās sadarbība ar visām pilsētas kultūras un izglītības iestādēm - Madonas novadpētniecības un mākslas muzeju (kopīgi viesi, kopīgas saimnieciskās lietas, organizētas atsevišķas uzstāšanās bibliotekāru semināros, muzeja aktivitātēs), Bērnu un jauniešu interešu centru, kultūras namu, mūzikas skolu, Madonas valsts ģimnāziju u.c. (literatūras apskati, informācijpratības stundas, kopīgi organizēti pasākumi).

Ir nostiprinājusies laba sadarbība ar reģiona laikrakstu „Stars” - regulāra informācija par bibliotēkas aktivitātēm. Informācija par bibliotēkas pakalpojumiem un aktivitātēm tiek publicēta arī „Madonas Novada Vēstnesī”. Pielikumā Madonas novada bibliotēka publikācijās.

Pārstrādāts Madonas novada bibliotēkas buklets.

Internetā informācija par Madonas novada bibliotēku pieejama Madonas novada mājas lapā: www.madona.lv, Madonas novada bibliotēkas mājas lapā www.madona.lv/biblioteka.

Direktore

I. Saulīte